

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

oktober 2010 | jaargang 14 | #08

Ontdek de geuren en kleuren van het bos

**Respect voor taal,
begrip voor burger**

Taalgebruik aan het loket

**Voetballegende
Paul Van Himst**

Jonge voetballers kansen geven

**Hoe Verbrande Brug
van aanzicht veranderde**

+ AGENDA

**'Wij zijn twee
zotte dozen'**

Maaïke Cafmeyer en
Nele Bauwens samen
op de planken

i

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijn gedacht*.

inhoud

13

Geschiedenis schrijven

Straatnamen: uren kan een mens zich daarmee bezighouden. Laatst had ik een uitgebreid gesprek over het onderwerp. 'Hoe oud zijn straatnamen eigenlijk?' 'Zo oud als de straat'... (woeha), en daaruit leerde ik onder meer dat de wetenschappelijke benaming voor 'straatnaam' 'hodoniem' is. Hodoniem! Het woord is waarschijnlijk slechts ten behoeve van kruiswoordraadselbedenkers ontworpen, maar het is Grieks van oorsprong en je kunt er dus alle kanten mee uit. Hodonymie wordt dan straatnaamkunde, die beoefend wordt door een hodonymoloog, enzovoort.

Zelf behoor ik gewis tot de grote groep van hodonymofielen. Ja, ik hou van straatnamen en van straatnaamborden. Hele filosofische, geschiedkundige, politieke en sociale inzichten staan daar gebald op kleine, geëmailleerde plakketjes, die iedereen overal volledig gratis kan consulteren. Echte tijdreizen krijgen we cadeau. De Brusselse urbanisten die vanaf 1874 de armoedige huisjes van de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuwijk neergooiden en de wirwar van ongezonde steegjes vervingen door een statig stratenet, bedachten namen als de Verenigingsstraat, Drukpersstraat, Onderrichtstraat en Eredienststraat, de grondwettelijke vrijheden die alle uitmonden in, jawel, het Vrijheidsplein. Men hield er ook een Voorlopig Bevindstraat, een Omwentelingsstraat en zelfs een Staatsbladstraat boven de doopvont.

Oorlogen, opstanden of revoluties zijn relatief populair bij de bedenkers van straatnamen. Ook in de Rand, zo stellen we vast. Het gamma omvat Weerstandspleinen, Dappensquares, Martelarenstraten, Vrijwilligers-, Weggevoerden-, Vrede- en Heldenlanen en -pleinen. We tellen zes Oudstrijdersstraten in de Rand, en drie dito lanen. We vinden twee referenties aan 1302 met een Klauwaartslaen en een Guldensporenstraat, verder is er nog

een Gouvernementsweg, een Beneluxlaan, een Nerviers- en een Eburonenlaan en een tweetal Eeuwfeestpleinen en -straten. Kortom, hier worden gebeurtenissen herdacht van de Oude Belgen tot het midden van de twintigste eeuw.

Maar wat met onze hedendaagse geschiedenis? We beleven Historische Tijden. Alle partijvoorzitters zeggen het en alle kranten schrijven het. Het is onze plicht om deze grote politieke daden voor de eeuwigheid vast te leggen, dat zijn we de volgende generaties randbewoners verschuldigd. Vandaar deze oproep aan alle Vroede Vaders en Moeders van de gemeentebesturen uit de Vlaamse Rand: stop met uw nieuwe verkavelingen onuitsprekelijke namen van rare knollen of vreemde vogels te geven. Overwin je hodonymofobie! Grijp deze historische kans. Schrijf – letterlijk – geschiedenis.

We geven jou graag enkele gouden tips. Waarom – als je het institutioneel-klassiek wil houden – geen Gekwalificeerde Meerderheidslaan, Nieuwe Financieringswetstraat of Alarmbelplein? Of wat dacht je, als je het iets origineler wil, van de Vijf-Minuten-Politieke-Moedstraat en het Onverwijdplein? De Hardwerkende Vlamingengaarde? De Noord-Zuid-Transfersweg (uitermate geschikt voor een doodlopende straat)? Ook een goede optie: de Halle-Vilvoordelaan (voorheen: Brussel-Halle-Vilvoordelaan), en speciaal voor woonuitbreidingsgebieden: de Band-met-de-Streekstraat. Houd je het toch liever bij inheemse fauna en flora? Geen probleem. Met stip op één staat ... de Vette Visdreef.

TEKST Dirk Volckaerts ■ FOTO Filip Claessens

i REACTIES? Mail naar randkrant@derand.be

AGENDA BINNENIN

Paul Van Himst geeft jonge voetballers kansen

10

04

22

26

12 'Een fotoestel is een interessant hulpmiddel'

'Met de beste en duurste camera's kun je heel slechte foto's maken; met eenvoudige apparaten tover je soms echte kunstwerkjes tevoorschijn', zegt natuurfotograaf Tom Linster. Op de expo *Koffers vol natuur* kun je zijn puntgave fotografie ontdekken.

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Druk** Roularta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

23 Ontdek de geuren en kleuren van het bos

De grote apotheose van de Week van het Bos vindt dit jaar op zondag 17 oktober in het Zoniënwood plaats. Het wordt een bijzonder *bosfeest* voor het hele gezin met aandacht voor bos en natuur, cultuur en avontuur, sport en spel.

DE

24 Waar de paarden renderen

Wat eens de grootste renbaan van Europa was, ligt er nu verlaten bij. Onze medewerker Herman Dierickx ging een kijkje nemen in de buurt van de hippodroom van Sterrebeek en ontdekte het meest landelijke gebied tussen Zaventem, Tervuren en Wezembeek-Oppem.

06 ■ vanassetotzaventem

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievansmaak

30 ■ beeldverhaal

32 ■ gemengdegevoelens

Respect voor taal, be

In principe moet een gemeentebediende in Vlaanderen aan het loket altijd Nederlands spreken wanneer hij in contact komt met een anderstalige. Ook in de gemeenten van de Vlaamse Rand, die steeds internationaler worden. De verleiding om een anderstalige met een woordje Frans of Engels snel verder te helpen is echter soms groot. Hoeveel marge laat de taalwet toe?

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

De taalwet is geen gesel, maar een geschenk. Een loketbediende kan niet verplicht worden alle talen te kennen', verdedigt Robert Boumans het beleid. Boumans coacht werknemers in de openbare besturen op klantgerichtheid en begrip voor anderstaligen. Hij is docent aan de PIVO Bestuurschool en gaf, met de steun van de provincie Vlaams-Brabant, in zowat alle lokale besturen, politiediensten en OCMW's van de Vlaamse Rand les over klantgerichtheid en onthaal van anderstaligen. 'Ik help ambtenaren het evenwicht vinden tussen de naleving van de taalwetten en het respect voor mensen die onze taal niet machtig zijn.'

Territorialiteitsbeginsel

De keuze om in openbare besturen in Vlaanderen het Nederlands als enige voertaal toe te laten, gaat eigenlijk terug naar een historische keuze die de Franstaligen in ons land maakten. 'Toen in de jaren 30 veel Vlamingen in de Waalse koolmijnen gingen werken, heeft Wallonië zijn taal beschermd met het territorialiteitsbeginsel. Verwacht werd dat inwijkelingen een inspanning deden om de gangbare taal van de streek te leren. Dat is een correct uitgangspunt, anders verliest een bevolking op termijn zijn eigen taal.' Maar net de toepassing van dat territorialiteitsbeginsel in de Rand en Vlaanderen wordt vandaag door sommige Franstaligen betwist. Deze historiek van de taalwetgeving pakt Boumans altijd in zijn lessen mee. 'Het overtuigt de ambtenaren van het nut om aan het loket steeds het Nederlands te gebruiken. Natuurlijk is de verleiding soms groot om enkele woorden Frans of Engels te spreken als je daarmee sneller wordt begrepen.'

Standaardnorm

De taalwetten uit 1963 stellen dat een ambtenaar in het contact met een anderstalige *in principe* uitsluitend Nederlands mag spreken, ook in probleemsituaties waarin hij door de anderstalige niet meteen begrepen wordt. Er mag niet systematisch op een andere taal worden overgeschakeld. Dat kan enkel in geval van dringende sociale redenen, bij een hulpvraag of wanneer de gezondheid of de veiligheid van burgers in gevaar zou worden gebracht. Tot daar wat men noemt *de standaardnorm* van de taalwetgeving. 'De uitzonderingen zijn toegekend opdat de ambtenaar

grip voor burger

in noodsituaties toch een andere taal zou kunnen gebruiken, zodat men achteraf niet van schuldig verzuim beschuldigd kan worden', licht Boumans toe. De standaardnorm is opgenomen in de gedragscode van provinciale en gemeentelijke besturen. Aan het loket hangt normaliter een bordje dat aangeeft dat je in het Nederlands wordt geholpen. Wie onze taal niet machtig is, kan zich laten begeleiden door een tolk of een kennis die wel Nederlands begrijpt.

Talige communicatie

'Stijfkoppigheid ligt niet aan de basis van de taalwetgeving', zegt Boumans. Het principe van de *talige communicatie* vult de standaardnorm aan. Dat houdt in dat van de burger aan het loket enkel gevraagd wordt dat hij Nederlands begrijpt. Hij hoeft de taal dus niet te kunnen spreken of schrijven en mag vragen van de loketbediende in zijn eigen taal beantwoorden. 'Zo lang de loketbediende die taal begrijpt tenminste. Een ambtenaar in Vlaanderen is niet verplicht een andere taal dan het Nederlands te kennen of te begrijpen.' Boumans verdedigt de huidige wetgeving. 'De taalwet beschermt de ambtenaar en moedigt de cliënt aan om Nederlands te leren. Tegelijkertijd staat ze toe dat de burger zijn eigen taal spreekt, een kwestie van klantgerichtheid en respect.'

Toch leidt deze situatie er wel eens toe dat een anderstalige met een simpele vraag niet geholpen kan worden omdat hij onze taal niet begrijpt. Is in zo'n situatie een kleine toelichting in bijvoorbeeld het Engels mogelijk? 'Er zijn vele oplossingen mogelijk. De anderstalige klant kan zich laten vergezellen door zijn schoolgaande kinderen, die meestal wel Nederlands spreken. Of de loketbediende kan met een pictogrammenboekje werken. Het is wel belangrijk dat je een grens trekt.' Toch is er soms enige ruimte. 'Een

Nederlandse zin met een Engels woord erin moet kunnen. De taalwetgeving dient vooral om de bediende te beschermen, in het bijzonder in situaties waarbij klanten mordicus weigeren in het Nederlands aangesproken te worden, zelfs al beheersen ze de taal.'

Hoffelijkheid

Op de taalwet bestaan enkele uitzonderingen. Zo kan de loketbediende aan nieuwkomers in een andere taal uitleggen waarom Nederlands de bestuurstaal is, om pas dan op het Nederlands over te schakelen. Bovendien mag een openbare dienst inwoners van buiten Vlaanderen in hun eigen taal te woord staan, al is hij daar niet toe verplicht. Een inwoner uit Anderlecht, Namen of Parijs kan dus in het Frans geholpen worden, als de loketbediende die taal machtig is en ze wil spreken. Dat noemen we het *hoffelijkheidsbeginsel*. Let wel: er bestaat geen recht op anderstalige dienstverlening. In de zes faciliteitengemeenten van de Vlaamse Rand geldt een aparte taalregeling. Inwoners van die gemeenten kunnen voor een bepaald aantal verrichtingen bij het gemeentebestuur in het Frans worden geholpen. De officiële taal blijft wel het Nederlands.

In zijn opleidingsprogramma over klantgerichtheid bij openbare besturen in de Vlaamse Rand werkt Robert Boumans volgens de gedragscode van de taalwetgeving. Aan het begin van de opleiding, vraagt hij naar concrete taalproblemen die zich in het lokale bestuur al hebben voorgedaan. Hij past die toe in rollenspelen zodat elke ambtenaar verplicht wordt zich in een ander standpunt in te leven. Ook de feedback van anderen, een trainingsvideo over klantgerichtheid en lessen over empathie, assertiviteit, kalmeringstechnieken en omgaan met boze mensen, verruimen de inzichten van de ambtenaar.

Regel van drie

'Voor buitenlandse bedrijven die zich in Vlaanderen willen vestigen, zijn we hoffelijk. We werken met overgangsmaatregelen, een soort regel van drie, waarbij de werknemers van het openbare bestuur bij het eerste contact een vreemde taal kunnen spreken, om de tweede en derde keer geleidelijk op het Nederlands over te schakelen', zegt Katleen Bury van het kabinet van Geert Bourgeois (N-VA), Vlaams minister van Bestuurszaken en de Vlaamse Rand. Sinds 1 juli worden buitenlandse bedrijven met een folder de basisprincipes van de taalwetgeving duidelijk gemaakt. Er wordt ook doorverwezen naar het Agentschap Ondernemen en het Huis van het Nederlands.

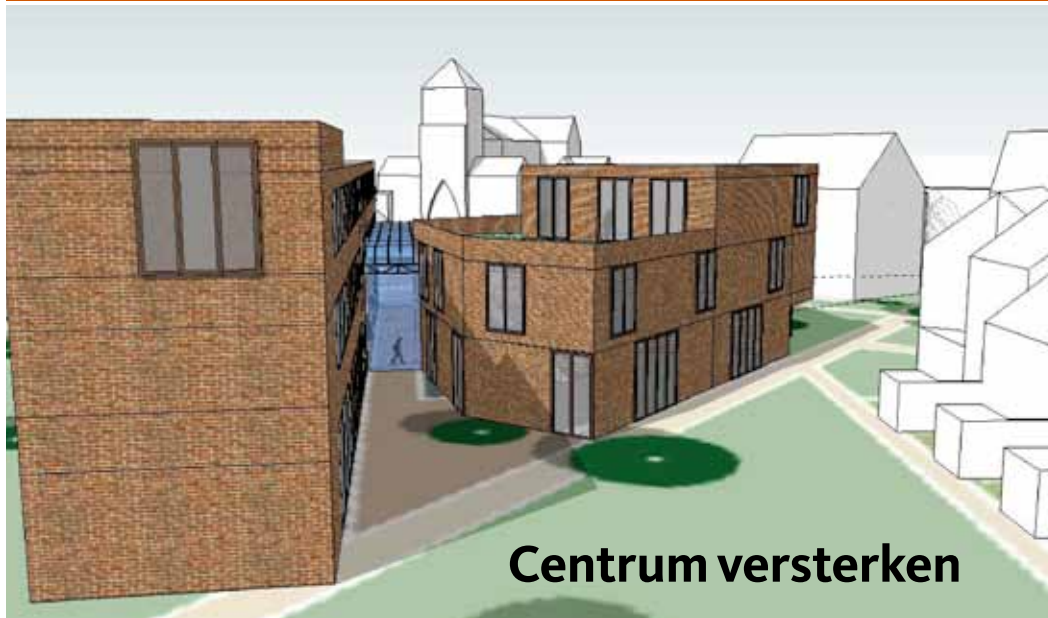
'Soms weigert men Nederlands te spreken'

In Dilbeek kijkt het gemeentebestuur bij de dienstverlening aan anderstalige nieuwkomers lichtjes af van de taalwetgeving, zegt André Van Molle, hoofdmedewerker van het secretariaat. 'Een collega van de Dienst Vreemdelingenzaken helpt vluchtelingen of asielzoekers soms in hun eigen taal, wanneer duidelijk is dat zij hier net toekomen of aan onze gemeente worden toegewezen en niet de kans hebben gehad een minimum aan Nederlands te leren.'

Maar ambtenaren ergeren zich soms wel wanneer burgers duidelijk Nederlands kennen maar het weigeren te spreken. De diensten in Dilbeek werden enkele maanden geleden op de korrel genomen voor hun taalbeleid. Een radiojournalist van RTL deed zich voor als een Nederlandsonkundig ambassadepersoneelslid en vroeg in het Frans om een inlichting zodat hij een reactie kon ontlokken. 'Dat gesprek is nadien op de radio uitgezonden en de ergernis van onze collega is merkbaar, vrees ik. Maar ik verdedig onze werkwijze waarbij onze medewerkers het Nederlands blijven hanteren en aan de inwoners van de eigen gemeente of streek vragen onze taal te gebruiken. Als gevolg van de radio-uitzending hebben we de regels overigens nog eens extra beklemtoond.'

EN Respect for the language that pays no disrespect to citizens

Reception staff working for local government in Flanders should theoretically always speak in Dutch when dealing with non-Dutch speakers, unless faced with an emergency. This principle is also upheld in the Flemish Rand, where the population is becoming increasingly cosmopolitan. And yet staff are sometimes strongly tempted to use a French or English word to help these people out quickly. How much wiggle room does the language legislation allow? 'The legislation is supposed to act as an asset not cause agony. A local government employee cannot be expected to know every language', says Robert Boumans in defence of the policy. Boumans coaches public administration employees in being responsive to and understanding the needs of non-Dutch-speaking customers. 'I help public employees strike a balance between applying the language laws and being respectful towards people who do not speak our language.' It is only natural for newcomers to be expected to make an effort to learn the language of the area. 'The language legislation is also designed to protect employees, particularly in situations where customers adamantly refuse to be addressed in Dutch, even when they can speak it.'

Centrum versterken

HOEILAART De bouw van het nieuwe cultuurcentrum Felix Sohie en de daaropvolgende heraanleg van het Gemeenteplein en de M. Felicéstraat moeten het centrum van Hoeilaart aanzienlijk versterken. In het gerenoveerde Felix Sohiecentrum zal er in de grote ateliers voldoende plaats zijn voor de verenigingen. Er komt ook een polyvalente theaterzaal met 200 zetels, een grote serre voor allerlei activiteiten, een muzieklokaal, een nieuwe bibliotheek en vergaderlokalen. 'Het wordt een echt ontmoetingscentrum waar jong en oud zich vanaf het voorjaar van 2012 zullen thuisvoelen. Daarnaast zullen er vanaf 2012, tussen de muzieacademie en

parking Mariën een 40-tal nieuwe woningen worden gebouwd. Het wordt een gemengd project met woningen voor de middenklasse, sociale woningen en luxe-woningen voor mensen uit eigen streek', zegt burgemeester Tim Vandenput (Open VLD). Het Gemeenteplein en de M. Felicéstraat zullen vanaf 2013 worden heraangelegd. Het Gemeenteplein zelf wordt dan een verblijfsplein met plaats voor terrassen en een winkel- en wandelruimte. De parkeerplaatsen blijven behouden, maar op het plein zal er minder verkeer zijn. Die plannen zullen vanaf volgend jaar, in samenspraak met de bewoners en de handelaars, worden uitgewerkt. ■ wf

Aanraken en informeren

VLAAMSE RAND Toerisme Vlaams-Brabant heeft onlangs in elf horecazaken in de provincie een digitale infozuil geplaatst. 'Het gaat om horecazaken die druk bezocht worden en open zijn op dagen en uren dat het lokaal toerismekantoor of het gemeentehuis niet toegankelijk is. Zo kun je als toerist toch informatie vinden tijdens het weekend en 's avonds', zegt Geert Bourgeois (N-VA), Vlaams minister voor Toerisme en de Vlaamse Rand.

De digitale infozuilen geven via een scherm met touchscreen alle toeristische informatie over de directe omgeving en de hele Groene Gordel. 'De zuilen geven ook aan welke activiteiten je met kinderen kunt doen. Verder vind je er heel concrete informatie over openingsuren, toegangsprijzen en verbindingen met het openbaar vervoer', vertelt Monique Swinnen (CD&V), gedeputeerde voor Toerisme. ■ TD

i Je vindt de infozuilen in *In den Bloeyenden Wijngaert* in Asse, het *Fenikshof* in Grimbergen, het *Nerocafé* in Hoeilaart, het *Veilinghof* in Kampenhout, *Oud Gaasbeek* in Lennik, *Het Leireken* in Steenhuffel (Londerzeel), *GC de Bosuil* in Jezus-Eik (Overijse), *De Koetsier* in Sint-Pieters-Leeuw, *Drie Fonteinen* in Vilvoorde, *Maritime* in Tildonk (Haacht) en *St.-Jean* in Heverlee.

demaand ▶

Het Brussels Gewest wil de E40 tussen **Kraainem** en Brussel op lange termijn versmallen van twaalf naar zeven rijstroken.

▶ In **Overijse** maken de inwoners van de wijk Hagaard zich ongerust over de komst van een windmolen, een atletiekpiste en een jeugdcentrum. Ze verenigden zich in de Boze Ha-

gaard Vrienden, kortweg BHV. ▶ **Wezembeek-Oppem** wil de vallei van de Vuilbeek ontwikkelen als gemeentelijk park. Langs de Wezembeeklaan en de Mechelsesteenweg zal de gemeente een fietsnetwerk uitbouwen.

▶ De gemiddelde prijs van een woning is in Vlaams-Brabant het voorbije halfjaar gestegen

met 3 procent. Gemiddeld betaal je voor een huis in onze provincie 265.000 euro. Daarmee is Vlaams-Brabant de duurste provincie. ▶ Met de nieuwe website hoeilander.be willen enkele inwoners uit **Hoeilaart** het verenigingsleven steunen. ▶ Uit onderzoek van Unizo blijkt dat de website van **Vilvoorde** de

Laat de gitaren loeien

VILVOORDE Het stadsbestuur van Vilvoorde wil werk maken van repetitieuimtes voor muziekbands in het Ruitersrijcomplex van Domein Drie Fonteinen. 'De vraag naar repetitieuimtes is erg groot', vertelt Kristof De Cock, hoofd van de Jeugddienst. 'Heel wat muziekgroepen hebben het moeilijk om een geschikte locatie te vinden waar ze kunnen repeteren zonder overlast te veroorzaken. Het Ruitersrijcomplex in Domein Drie Fonteinen lijkt perfect, maar er moeten eerst nog heel wat werken uitgevoerd worden. Momenteel zijn we bezig met de werkzaamheden aan het dak en moet er ook nog één en ander gebeuren om het gebouw brandveilig te maken. Samen met een studie bureau zullen we bekijken waar en hoeveel repetitieuimtes er precies ingericht kunnen worden.'

Met de scooter door het golvende land

VLAAMSE RAND Voor wie de kuitbijters van het Pajottenland wat te zwaar vindt om met de fiets of te voet te doen, is er voortaan een alternatief. Je kunt de streek nu ook ontdekken met de scooter. *Scootertours* is een initiatief van Classicscooter in Beersel, het Wijnatelier in Vlezenbeek en de herberg *In de Verzekering tegen de Grote Dorst* in Eizeringen. De scootertochten laten je kennismaken met het natuurschoon in het Pajottenland en de Zennevallei en brengen je langs de belangrijkste bezienswaardigheden en typische cafeetjes van de streek. Voor de huur van de scooter tel je 69 euro per dag neer. Wie dat wil, kan ook een beroep doen op een gids die de mooiste plekjes van de streek kent. ■ TD

 Meer info: www.scootertours.be

't Kwadrant verenigt

MACHELEN In Machelen is het nieuwe gemeenschapscentrum 't Kwadrant ingewijd. 't Kwadrant is de overkoepeling van de bibliotheek, het cultuurcentrum Marga in Diegem, zaal 't Kant in Machelen en zaal 't Zand in Diegem', legt burgemeester Jean-Pierre De Groef (SPA) uit. 'Die vier locaties bundelen de krachten in het nieuwe gemeentelijke gemeenschapscentrum 't Kwadrant. Op die manier kunnen we ook aanspraak maken op subsidies van de Vlaamse overheid. Machelen en Diegem tellen heel wat verenigingen die elke week mensen samenbrengen. Ook voor hen is de oprichting van gemeenschapscentrum 't Kwadrant een goede zaak, omdat alles voortaan vanuit één overkoepelend centrum gecoördineerd zal worden. Eind dit jaar lanceert de gemeente Machelen een nieuwe website en daarop zal 't Kwadrant met al zijn activiteiten een prominente plaats krijgen.' ■ TD

beste dienstverlening voor ondernemers in Vlaams-Brabant biedt. Londerzeel en Halle vervolledigen de top drie. ► De bussen van De Lijn staan in Vlaams-Brabant het vaakst in de file op de Ninoofsesteenweg in **Dilbeek**, richting Brussel. De Brusselsesteenweg in Jezus-Eik doet het iets minder slecht, gevolgd

door de Leuvensesteenweg aan Kampenhout-Sas. Ook in **Sint-Genesius-Rode** op de Waterloo-sesteenweg richting Brussel staan de bussen erg vaak in de file. ► Het gemeentebestuur van **Asse** plaatste dertien bewakingscamera's: drie camera's in het centrum van Asse en tien in deelgemeente **Zellik**. ► Het provincie-

bestuur van Vlaams-Brabant is niet te spreken over de plannen van de Vlaamse Regering om een aantal provinciale scholen en instituten over te dragen aan andere instanties. Ook op vlak van cultuur, sport en welzijn wil de Vlaamse Regering snoeien in de provinciale bevoegdheden. ► Wie in **Wemmel** een nieuwe

stoep wil, kan die aanvragen bij de gemeente, maar betaalt daar wel 100 euro per strekkende meter voor. ► Voor het nieuwe skatepark doet de stad Halle een beroep op Bruno Van Wilderode, een gereputeerd skateparkbouwer die faam verwierf met zijn realisaties in Antwerpen en Oostende. Ook de Halse jongeren

Zoniënwoud op lijst werelderfgoed?

VLAAMSE RAND Het Brussels Parlement zal de UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) vragen om het Zoniënwoud in te schrijven op de lijst van het werelderfgoed. Ook een aantal Vlaamse volksvertegenwoordigers vindt dit een uitstekend idee. Het woud, dat zich over de drie gewesten uitstrekt, is ecologisch en cultuurhistorisch van grote waarde. Er leven 46 soorten zoogdieren en er groeien meer dan 1200 soorten paddenstoelen; er leven enkele soorten reptielen en zelfs een variant van de vogelspin. 'Bovendien is de belevingswaarde van het Zoniënwoud voor het publiek heel groot', zegt Vlaams volksvertegenwoordiger Mark Demesmaeker (N-VA), indiener van een resolutie om het bos op de werelderfgoedlijst te plaatsen. 'Duizenden mensen komen er wandelen, lopen, fietsen, paardrijden. De erkenning tot werelderfgoed heeft voordelen. Ze verhoogt de populariteit en de aantrekkingskracht bij het publiek. Als deel van het werelderfgoed is het ook makkelijker om financiële steun aan te trekken. Maar het belangrijkste voordeel is misschien nog wel de verhoging van het prestige van het woud.' ■ wf

Sanatorium wordt woonzorgcentrum

OVERIJSE De plannen voor de herbestemming van het sanatorium in Tombeek krijgen vaste vorm. Het voormalige sanatorium is een geklasseerd monument en staat al 25 jaar te verkommeren. 'Daar komt nu verandering in', zegt Gerard Depuydt van de NV Tombeekheyde, 'Het oude sanatorium wordt een nieuw woonzorgcentrum met een honderdtal kamers voor senioren, zorgflats, een restaurant en een feestzaal. Met een beetje goede wil van de overheid halen we nog net Pasen 2012 voor de plechtige opening.' Burgemeester Dirk Brankaer (OV2002) is blij dat er eindelijk perspectief is voor de redding van het sanatorium. 'Ook het feit dat de plannen nauw aansluiten bij de oorspronkelijke bestemming van het sanatorium verheugt me. De overheid kan onmogelijk de vergrijzing in haar eentje opvangen. Privé-initiatieven

zijn een noodzakelijke aanvulling. Tegelijk zal het woonzorgcentrum arbeidsplaatsen creëren. En het domein zal ook opengesteld worden voor het publiek.' ■ td

Taalgrenzen, belangenconflicten en alarmbellen

VLAAMSE RAND Het centrum voor volwassenenvorming Arch'educ organiseert in Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppem en Opwijk een lezingenreeks over de communautaire toestand van ons land. 'Wisselende coalities, ruziemakende kartelpartners, communautair gekibbel. België is niet altijd een mooi schouwspel en het is ook niet verwonderlijk dat heel wat mensen de kluts kwijt raken', zegt Maarten Loncin van Arch'educ. 'Vandaar ons initiatief om de mensen met een reeks lezingen wegwijs te maken in

politiek België.' Gemeenschapscentrum de Kam in Wezembeek-Oppem ontvangt op 12 oktober politicoloog Bart Maddens, op 29 oktober historica Petra Gunst en op 19 november journalist Guido Fonteyn. In gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode kun je gaan luisteren naar Petra Gunst op 12 oktober, naar Guido Fonteyn op 9 november en op 14 december naar hoogleraar politieke wetenschappen Carl Devos. ■ td

krijgen inspraak. ► Meubelwinkel Vastiau-Godeau uit **Alsemberg** kan niet meer uitbreiden en wil verhuizen naar een perceel op de grens van **Drogenbos** en **Sint-Pieters-Leeuw**. De twee betrokken gemeentebesturen verzetten zich tegen de komst van de winkel. ► Patiënten die zonder te verwittigen niet komen opdagen

voor een afspraak in het Universitair Ziekenhuis Jette krijgen een boete van 15 euro. ► Zo'n tien jaar duurde de discussie, en nu heeft het Vlaams Gewest de knoop doorgehakt: de Stationsstraat in **Wolvertem** blijft een éénrichtingsstraat. ► De NMBS ziet het stationsgebouw van **Sint-Genesius-Rode** zitten

als nieuwe stek voor Jeugdhuis Animoro. ► In de Elsschotstraat in **Vilvoorde** is een nieuwe Freinetschool geopend. ► Na meer dan dertig jaar is er een uitspraak gekomen in het proces tussen de bouwfirmas Saelens en de gemeente **Wemmel**. De gemeente moet 1,8 miljoen euro ophoesten. ► Op het gloednieuwe af-

27 september 1985

Bende van Nijvel overvalt Delhaize

OVERIJSE Op vrijdag 27 september 1985 pleegde de Bende van Nijvel een overval op twee Delhaize-filiaal. Daarbij vielen acht doden. Eerst werd het filiaal in Eigenbrakel overvallen en nog geen half uur later, om 20u27, dat op de Brusselsesteenweg in Overijse.

Het begon allemaal op 13 maart 1982 in Dinant met de diefstal van een eendenroer, een geweer met lange loop. Daarna volgden een overval in een kruidenierszaak in Maubeuge, een overval op een wapenhandelaar in Waver waarbij een agent het leven liet en een overval in een restaurant in Beersel met opnieuw een dode. Driester werd de bende in 1983 met tien overvallen, o.a. in zes grootwarenhuizen, waarbij acht doden vielen.

In 1985 sloeg de bende harder toe dan ooit. Tijdens de overval in Overijse droegen de drie bendeleden carnavalsmaskers en lange, op legerjassen lijkende, mantels. De grootste van de drie werd nadien *de reus* genoemd. Ze spraken Frans en gedroegen zich volgens een militair aandoend

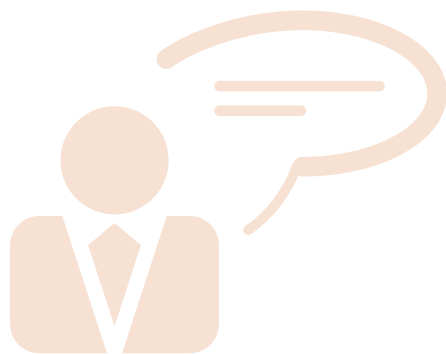
scenario dat verliep op precies dezelfde wijze als in de vorige overvallen op Delhaize-winkels in 1983.

In Overijse arriveerden de bendeleden in een Golf GTI. Ze stapten uit en openden direct het vuur op een klant die naar zijn wagen stapte. Voor ze het warenhuis binnendrongen, paktten de moordenaars het gezin Notta aan, dat zijn aankopen aan het inladen was. De veertienjarige Stephane werd stante pede neergeschoten. Hun carnavalsmaskers op en riotguns in de aanslag, gingen de gangsters de supermarkt binnen. Zoals elke vrijdagavond was het spitsuur in de winkel. De bij de kassa's samengestroomde klanten werden verplicht op de buik te gaan liggen. De kassiersters moesten hun geldlades openen. De 37-jarige Rosa Van Kildonck slaagde daar niet meteen in. Ze werd zonder verpinken dood geschoten.

Terwijl de bandieten met de kassa-inhoud naar hun draaiende Golf GTI renden, bemerkten ze op de parking de 31-jarige Luc Bennekens die affiches aanplakte voor zijn vader, CVP-gemeenteraadslid in Overijse. Hij werd koelbloedig van zijn ladder

geschoten. Nadat de bendeleden gevlucht waren, vond de rijks-wacht op de parking nog twee lijken: dat van Jean-Pierre Busiau en van Brusselaar Leon Finné. De 55-jarige Finné, een gewezen kaderlid van de bank Copine wilde die avond nog vlug een krant kopen. Eerst werden er twee schoten in zijn richting afgevuurd, daarna kwam zijn moordenaar naderbij om het lichaam om te draaien en Finné met negen kogels in de nierstreek af te maken. De twee overvallen in Eigenbrakel en Overijse werden gepleegd met een interval van nog geen half uur. Ze brachten België in een ware angstpsychose. Ruim een maand na de overval in Overijse, op zaterdag 9 november 1985, overviel de Bende van Nijvel – nu met zes – het Delhaize-filiaal in Aalst waarbij acht mensen het leven lieten. De politie van Aalst loste meerdere schoten op de vluchtwagen. Wordt daarbij *de killer* gedood en betekende dat het einde van de overvallen? Het mysterie rond de Bende blijft al die jaren bijzonder groot. De speurders hebben nog tot 2015 de tijd om meer helderheid over de zaak te brengen.

TEKST Jaak Ockeleij ■ FOTO Belga

i Meer informatie over de lezingenreeks *Politiek zonder politici* vind je op www.archeduc.be Inschrijven kun je bij Arch'educ of het betrokken gemeenschapscentrum.

rittencomplex aan de A12 in **Meise** is niets voorzien voor de voetgangers. ► Eind augustus sloegen actievoerders aan het Laarbeekbos een tentenkamp op tegen de uitbreiding van de grote ring. ► Test-Aankoop geeft een goede quotering aan de dienstverlening van de gemeenten **Zaventem** en **Overijse**. ■ JH

Voetballegende Paul Van Himst

Jonge voetballers kan

Paul Van Himst (67) is onmiskenbaar een van de beste Belgische voetballers ooit. Als kind voetbalde hij in de straten en weiden van Sint-Pieters-Leeuw en sloot hij zich aan bij het grote Anderlecht. Later voetbalde hij een palmares bij elkaar om u tegen te zeggen. Nu zet hij zich in om jonge kinderen aan het voetballen te krijgen.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Paul Van Himst is ervan overtuigd: 'Hoe vroeger en hoe vaker je in aanraking komt met een bal, hoe groter de kans dat je ergens raakt in het voetbal'. Daar wringt het schoentje vandaag. Kinderen hebben veel te veel keuzes en spelen veel minder buiten. 'Wij voetballen continu', zegt hij. 'Niet moeilijk, we konden alleen kiezen tussen voetballen en fietsen. De jeugd van vandaag heeft het veel moeilijker om voldoende oefening te krijgen.' Vandaar dat Van Himst afgelopen zomer enthousiast het peterschap op zich heeft genomen van een actie die jonge kinderen aan het voetballen wil krijgen.

Schoenen en een bal

'Het is wetenschappelijk vastgesteld dat een kind een uur beweging per dag moet krijgen', vertelt Paul Van Himst. 'Veel jongeren halen dat niet. Kinderen hebben vandaag veel meer vrijetijds mogelijkheden en doen soms nog nauwelijks aan sport of beweging. Op straat voetballen en fietsen is bijna onmogelijk geworden. Voor de jeugd is het dus belangrijk dat ze de weg naar de sportclubs vindt.' Van Himst sloeg de handen in elkaar met het sportmerk Patrick. Alle acht- en negenjarigen die zich bij het begin van het huidige voetbalseizoen als nieuw *duiveltje* in een club inschrijven, krijgen een paar gratis voetbalschoenen. Patrick Voetbalschoenen reserveerde hiervoor 15.000 paar schoenen.

Paul Van Himst herinnert zich zijn eigen eerste paar nog goed. Hij kreeg ze van niemand minder dan Constant Vanden Stock, in die tijd jeugdverantwoordelijke bij Anderlecht. Van Himst was toen acht jaar en eigenlijk nog te jong om zich bij een club aan te

sluiten. Daarom weigerde Vanden Stock om hem te laten meespelen. Dat was buiten de tante van Van Himst gerekend. 'Er is geen huis mee te houden. Hij maakt ons gek', zei ze. Was het om van het gezeur van de tante verlost te zijn, of omdat hij onder de indruk was van wat de jongen zoal met de bal uitvat? Vanden Stock liet hem uiteindelijk toch het veld op. Tegen het einde van de training kreeg hij een paar schoenen en mocht blijven. De schoenen waren veel te groot, want bestemd voor een speler van twee jaar ouder. Ze waren ook tot op de draad versleten. Maar het waren schoenen die een echte voetballer van je maakten en dat volstond. 'Zo gaat het toch altijd', zegt Van Himst nu. 'Een paar schoenen, een bal waarop je mag sjotten, en je bent vertrokken.'

Kansen

Lange tijd zag het er naar uit dat Van Himst geen voetballer maar slager zou worden. Het beenhouwersvak en de veehandel zaten bij hem in de familie. Al van jongs af trokken hij en zijn jongere broer mee naar de veemarkten. Het voetbal stuurde hem echter een heel andere kant uit. 'Ik was zestien toen ik in de eerste ploeg van Anderlecht terechtkwam, de grootste stap in mijn carrière.' In de jaren zestig maakte Van Himst de glorie dagen van de ploeg mee. Tijdens zijn carrière werd hij met Anderlecht acht keer landskampioen en vier keer bekerwinnaar. Hij scoorde 235 competitiedoelpunten, kreeg vier Gouden Schoenen (in 1960, 1961, 1966 en 1974) en werd 81 keer geselecteerd voor de nationale ploeg.

Toen hij het actieve voetbal voor bekeken hield, werd Van Himst trainer bij Anderlecht. 'Ik had toen de jongste ploeg die Anderlecht ooit heeft gekend. Enzo Scifo, Georges Grün,

Stéphane Demol, ... dat waren allemaal gasten van 16-17 jaar. Een trainer moet jonge spelers durven opstellen. Je weet natuurlijk dat ze niet de ervaring hebben van iemand van 30. Maar ik heb het er toen op gewaagd en die spelers zijn allemaal vedetten geworden. Ik heb de jeugd altijd belangrijk gevonden. Dus toen de mensen van Patrick me vroegen om mee te werken aan hun actie, was ik onmiddellijk enthousiast. Ik vind het fantastisch om beginnende voetballertjes te kunnen steunen. Dit initiatief geeft kinderen de kans om goede schoenen aan te trekken, ook kinderen die dat anders misschien niet zouden doen of van wie de ouders zich geen aangepaste schoenen kunnen veroorloven.' Zich aansluiten bij een sportclub is ook om andere dan puur sportieve redenen waardevol, vindt Van Himst. 'Jongeren leren er omgaan met de trainer en met elkaar. Ze krijgen er dus niet alleen voetbal, maar ook discipline, beleefdheid en sociale vaardigheden bijgebracht. Voetbal is goed voor de algemene ontplooiing.'

Voorbeeldfunctie

Paul Van Himst hoopt dat de actie voor de duiveltjes op termijn ook het Belgische voetbal ten goede komt. 'Dat is alleszins de bedoeling. Als je meer kinderen aanzet tot voetballen, heb je meer kans dat daar enkele heel sterke spelers uit komen.' En dat kan de sport in ons land best gebruiken. 'Het is niet dat we momenteel geen talentvolle spelers hebben', vindt Van Himst. 'In binnen- en buitenland spelen Belgen die absoluut iets kunnen. Maar de laatste jaren komt de klik niet. Ik weet ook niet waarom. In elk geval vind ik dat de jeugdopleiding nog meer gestimuleerd moet worden. Onder meer daarom vind ik het een goede zaak dat Spanje het afgelopen WK gewonnen heeft. Geen kwaad woord over Nederland, maar in Spanje zijn ze goed bezig met de jeugd. Hier zie je soms matches tussen elfjarigen waar de helft van de ploeg nauwelijks de bal raakt. In Spanje spelen de jongeren vaak met kleinere ploegen en op een beperkter veld. Dat vergroot hun spelen en ontwikkelingskansen.'

Hoe belangrijk is het voor de jongeren om voorbeelden te hebben? 'Heel belangrijk',

sen geven

zegt Paul Van Himst. 'Toen ik jong was, was ik een grote supporter van Jef Mermans, een van de eerste transfers van Anderlecht. Toen ik later zelf een vedette werd, gold ik als voorbeeld voor veel jongeren. Die rol heeft verschillende facetten. Het sportaspect, dat spreekt voor zich, maar je geeft ook het voorbeeld van hoe een sportman moet leven als je een lange, succesvolle carrière wil uitbouwen. Dat kan alleen als je jezelf goed verzorgt en een normaal leven leidt. Ook dat maakt deel uit van een vedettenstatus.' Van Himst noemt zichzelf een natuurtalent, maar dat is niet het enige. 'Uiteraard heb je talent nodig. Dat is de basis. Al de rest is trainen, trainen en trainen. En er willen komen. Ik heb altijd enorm veel getraind en mij goed verzorgd. En dan nog was het niet altijd gemakkelijk. Je moet er veel voor over hebben, anders kun je sport op hoog niveau vergeten.'

Afkeer van verre verplaatsingen

Hoewel Paul Van Himst tijdens zijn actieve voetbalcarrière meer dan eens de kans kreeg om naar het buitenland te trekken, heeft het overgrote deel van zijn leven zich afgespeeld in de driehoek Sint-Pieters-Leeuw (waar hij geboren en opgegroeid is), Anderlecht (waar hij speelde) en Groot-Bijgaarden (waar hij woont). 'Ik heb het altijd een groot gemak gevonden om in deze regio te wonen. Toen ik bij de jeugd speelde, fietste ik naar mijn trainingen in Anderlecht. Later, vanuit Groot-Bijgaarden, deed ik er tien minuten over. Ik heb een grote afkeer van verre verplaatsingen. Het is me altijd gelukt om die te vermijden. Nu nog breng ik mijn kleinzonen geregeld naar de club in Anderlecht.' Paul Van Himst heeft zes kleinkinderen, waarvan er drie gebeten zijn door de voetbalmicrobe. 'Het belangrijkste wat ik ze geleerd heb, is hoe ze de bal op de voet moeten nemen. Daar kun je niet buiten als je goed wil worden. Ik ben er blijkbaar in geslaagd om het hen bij te brengen, want ze doen het prima. Wat nog maar eens bewijst hoe belangrijk het is om er vroeg genoeg mee te beginnen.'

FR Donner sa chance à de jeunes footballeurs

Paul Van Himst est sans conteste un des meilleurs footballeurs belges de tous les temps. A présent, il s'engage à encourager de jeunes enfants à pratiquer le football. 'Plus vous apprenez à manier un ballon tôt et régulièrement, plus vous aurez de chances de réaliser quelque chose dans le monde du football'. C'est précisément là que le bât blesse. En effet, les enfants ont beaucoup trop d'opportunités et jouent souvent moins à l'extérieur que dans le passé. 'Il est donc important que les jeunes trouvent la voie vers les clubs sportifs.' Van Himst n'a pas hésité à soutenir avec enthousiasme l'action de la marque de sport Patrick, qui offre une paire de nouvelles chaussures aux jeunes footballeurs qui s'inscrivent dans un club. 'Cette initiative permet aux enfants de porter des chaussures de bonne qualité, également ceux qui, dans d'autres circonstances, ne le feraient peut-être pas ou dont les parents ne peuvent pas se permettre des chaussures appropriées.' S'affilier à un club a des effets positifs pour d'autres raisons que purement sportives. 'Les enfants apprennent comment se comporter avec l'entraîneur et les autres. On ne leur enseigne donc pas uniquement le football, mais aussi la discipline, la politesse et les aptitudes sociales. Le football est positif pour l'épanouissement général.'

Eerst wist hij niet goed wat hij wilde worden. Het toeval bracht uiteindelijk duidelijkheid. Nu is Tom Linster een veelgevraagd natuurfotograaf. Op de expo *Koffers vol natuur* in de Plantentuin kun je zijn puntgave fotografie ontdekken.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Tom Linster, natuurfotograaf van wereldformaat

‘Een fototoestel is een interessant hulpmiddel’

Tom Linster is ondertussen al enige tijd aan de slag als natuurfotograaf. Het publiek leerde hem pas kennen na zijn passage in het tv-programma *De Laatste Show*. Zo gaat dat. Toch blijft hij met de voeten op de grond. ‘Ik laat mijn kop niet zot maken.’ Alles begon nochtans eerder toevallig. ‘Tien jaar geleden trok ik met mijn vrouw op wereldreis en kreeg ik van mijn schoonvader een fototoestel mee. Wist ik veel wat je met zo’n camera allemaal kon doen, ik had nooit een opleiding gevolgd. In dezelfde periode nam een vriend die beeldhouwer is mij regelmatig mee naar internationale tentoonstellingen. Dat opende een fascinerende wereld voor mij. De combinatie van die twee dingen heeft mij op het spoor van de fotografie gebracht.’

Natuurfotografie wordt onderschat

‘Ik vind het artistieke, het mooie, de kleuren en de vormen veel belangrijker dan de technische aspecten. Met de beste en duurste camera’s kun je heel slechte foto’s maken; met eenvoudige apparaten tover je soms echte kunstwerkjes tevoorschijn. Natuurlijk helpt een goed fototoestel om een goede foto te maken. Laat het er ons op houden dat het gewoon een interessant hulpmiddel is, meer niet. Persoonlijk denk ik dat de dure technische aspecten van de fotografie wat op de achtergrond raken. Vele Magnumfotografen gooien de gesofisticeerde techniek overboord en werken met eenvoudige toestellen. Bij de topfotografen zie je echter zelden natuurfotografen. Ze worden toch nog altijd wat miskend en horen niet echt bij het selecte clubje van de wereldtop.’

De wereld van natuurfotografie is Linster zijn biotoop. Toch wordt hij niet graag in het vakje van de natuurfotograaf gestopt. ‘Dat is te beperkt. Ik doe meer dan de natuur fotograferen. Met natuurfotografie alleen zou ik trouwens niet kunnen rondkomen. Ik doe dus nog veel andere opdrachten, ook commerciële. Ik zie daar niet tegenop, want ze laten me toe te leven van wat ik graag doe. Daarnaast kan ik dan andere dingen fotograferen waar ik me kan in uitleven. Zo blijft het boeiend.’

Poëzie in beeld

Op de expo kun je acht boxen of koffers bekijken met daarin telkens zestien beelden die per thema gerangschikt zijn (eetbare planten, symbiose, bladeren, ...). Als je door de gaten van de koffers piept, zie je een verrassende weergave van de natuur. Soms lijken de foto’s bijna schilderijen. ‘De samenwerking met de Nationale Plantentuin verliep voortreffelijk. Ik heb de mensen hier echt leren waarderen. Zij hebben me mijn ding laten doen, en ik ben heel tevreden over het resultaat. Ik heb de foto’s geen namen gegeven of in vakjes gestopt. Geen jargon, gewoon een kennismaking met een grenzeloos onderwerp dat verwondering afdwingt. Natuur is kunst en cultuur die je niet belerend moet tonen. Je moet de mensen niet aan het handje houden, ze moeten zelf op ontdekking.’ Project geslaagd, want als je de foto’s ziet, word je automatisch nieuwsgierig.

‘Naarmate je langer met fotografie bezig bent en beter wordt, dwing je ook het geluk af. Als je volhardt, kom je haast vanzelf op het juiste moment op de goede plaats terecht. Een voorbeeld? In Noorwegen zaten we ’s nachts, bij heel koud stormweer, met een groepje fotografen te wachten op oerossen. Er was een kudde aanwezig en we konden veel plaatjes schieten. Dat duurde uren, onze oren en tenen vroren eraf. Een voor een gingen de collega’s weg, want het was niet meer te harden. Maar diegenen die nog een uurtje langer bleven, maakten de zonsopgang mee. Ik kan je verzekeren dat we toen de knapste beelden hebben gemaakt.’

i De tentoonstelling *Koffers vol natuur* loopt nog tot 24 oktober in de Nationale Plantentuin in Meise, www.br.fgov.be, www.tomlinster.be

AGENDA
OKTOBER
2010

UIT

in de Rand

Seksstaking verhoogt lust

THEA
TER

Nadat Tom Lanoye inder-
tijd de koningsdrama's
van Shakespeare breed
uitsmeerde in zijn legendarische theaterma-
rathon *Ten oorlog* trekken **Janine Bischops** en
Saartje Vandendriessche dit seizoen tegen
de mannen ten strijde in *Den oorlog*. De in-
spiratie halen ze niet alleen uit de klassieke
komedie *Lysistrata* van Aristophanes, maar
ook uit de actualiteit en eigen ervaringen. Ze
hebben ook zelf ondervonden hoe ze man-
nen in hun macht kunnen krijgen. Door hen
lichamelijk op te winden maar uiteindelijk
toch de boot af te houden bijvoorbeeld. Een
seksstaking kan wonderen verrichten. Dat
bewees *Lysistrata* toen ze twistende krijgs-
heren met een opgelegde onthouding tot

vrede kon dwingen. In Kenia hanteerden
vrouwenorganisaties vorig jaar dit ultieme
wapen opdat politieke leiders het straatge-
weld zouden indijken. Het vrolijke dames-
duo onthult tussen de grappen en grollen de
lustbevorderende technieken die in deze on-
gewone omstandigheden hun nut al hebben
bewezen. ■ LD

Den Oorlog

Janine Bischops & Saartje Vandendriessche
VR · 15 OKT · 20.30
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79
DO · 21 OKT · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
DO · 28 OKT · 20.00
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

Nieuw talent op Zennetoer

MU
ZIEK

Wie wordt de opvolger
van Zonko, Aedo, Lapaz,
Too Much en The White
Nots? Eind oktober gaat de zesde editie van
de Zennetoer van start. Jonge muziekbands
uit het Pajottenland en de Zennevallei, waar-
van de gemiddelde leeftijd de kaap van dertig
niet overschrijdt, nemen het tegen elkaar op
in deze fel gesmaakte regionale muziekwed-
strijd. Alle genres komen in aanmerking op
voorwaarde dat het eigen werk is. Uit de in-
gezonden demo's selecteert de jury 25 bands
voor de preselecties. De eerste vijf formaties

treden op 30 oktober op in CC de Meent in
Alsemberg. Op 6 november is CC Westrand in
Dilbeek aan de beurt. GC de Boesdaalhoeve in
Sint Genesius Rode en JC de Puls in Ternat vol-
gen op 13 en 20 november. In JH Guuk in Gooik
wordt op 27 november de reeks afgerond. Jury
en publiek kiezen tijdens de finale op 8 janu-
ari in CC 't Vondel in Halle de eindwinnaar. ■ LD

ZA · 30 OKT

Start preselecties Zennetoer

Alsemberg, CC de Meent, 02 363 94 70,
info@zennetoer.be

Van hieraf moet je gaan

MU
ZIEK

Twintig jaar na zijn dood
krijgt Wim De Craene (1950-
1990) van bevriende arties-
ten een luisterrijke hommage. Tijdens de hoog-
dagen van de kleinkunst halverwege de jaren
zeventig bracht hij zijn succesvolste albums
Alles is nog bij het oude en *Brussel* uit. *Tim* en
Rozane liggen nog steeds goed in het gehoor.
Omdat hij onzeker was over zijn carrière trok hij
zich uit de kleinkunswereld terug en waagde
hij zich aan andere muziekstijlen zoals rock,
musical, new wave en zelfs disco. Toch oogste
hij meer waardering met zijn vroegere poëti-
sche ontboezemingen. Hij omschreef zichzelf
als rotsentimenteel, die lachte en huilde om de
innerlijke pijn te onderdrukken. Hoe hij aan zijn
einde kwam, is onduidelijk. De titels van zijn
songs zijn misleidend. **Andrea Croonenberghs**,
Della Bossiers, **Wigbert**, **Tom Van Landuyt**,
Mira, **Lander** en zoon **Ramses De Craene** heb-
ben een aantal songs uitgekozen die ze met
veel gevoel vertolken. Zij krijgen instrumentale
versterking van **William Souffreau**, **Mark De
Boeck**, **Raf Helsen** en **Peter Verhaegen**. **Frans
Van der Aa** regisseert. ■ LD

Wim De Craene, 20 jaar later

Andrea Croonenberghs, Della Bossiers, Mira e.a.
VR · 8 OKT · 20.00
Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74
DO · 14 OKT · 20.30
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21
ZA · 23 OKT · 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
VR · 29 OKT · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Lichtvoetige jazz

MU
ZIEK

Dat beren broodjes smeren weten we uit het wonderlijke kinderliedje. Dat ze ook als een onstuitbare wervelwind over het podium gieren, is een nieuwigheid. Pianist **Fulco Ottervanger**, contrabassist **Lieven Van Pee** en drummer **Simon Segers** noemen hun trio niet voor niets **De Beren Gieren**. Vorig jaar wonnen deze gedreven muzikanten de wedstrijd voor Jong Jazz Talent van Duvel Moortgat. Op een elegante manier jongleren zij met tempowisselingen en maatsorten. Zij omschrijven hun stijl als *Californian Jazzrabitity*, waarmee ze aangeven dat ze liever lichtvoetig en grensverleggend zijn dan bloedserieus en voorspelbaar. Hun eigen composities worden gekenmerkt door de vele onverwachte wendingen. Ze baseren zich niet alleen op de partituur, maar improviseren ook geregeld. Voor de incrowd zijn er de verplichte knipoogjes naar de jazzgeschiedenis. ■ LD

De Beren Gieren

Winnaars jong jazztalent 2009

WO · 6 OKT · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 21 OKT · 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Crets en Van den als bekvechtende broers

THEA
TER

In hun populaire televisieshows zijn **Stany Crets** en **Peter Van den Begin** vooral burlesk en grotesk. Toen ze beiden nog verbonden waren aan de Blauwe Maandag Compagnie waren hun rollen minder afgetekend dan in *Debby & Nancy* en bleek hoe veelzijdig ze zijn. Dat geldt ook voor hun versie van *True West*, een blitse tragikomedie van de Amerikaanse cultauteur Sam Shepard. Daarin vertolken ze twee bekvechtende broers. De ene is scenarioschrijver; de ander houdt zich bezig met criminele activiteiten. Wanneer hun moeder naar

Alaska is, dingen ze om de gunst van producer Saul. 'We volgen de oorspronkelijke tekst', bekent Peter Van den Begin. 'De plot zit goed in elkaar, waarom zouden we er dan nog aan schaven? In het hedendaagse theater wordt al genoeg met het werk van schrijvers gesold. Vaak dringt de dramaturg of de regisseur het publiek betekenis op die de auteur niet heeft bedoeld.' Stany Crets bevestigt dat de drang om weer samen in het theater te staan groot is. 'Ondanks het vele televisiewerk hebben we beiden heimwee naar de periode dat we deel uitmaakten van een rondtrekkend ensemble.' ■ LD

Uniek pronkhandschrift

EX
PO

Met *De bijbel van Anjou* haalt het Leuvense museum M een klapper van formaat in huis. Het uiterst kwetsbare pronkhandschrift wordt voor de eerste en waarschijnlijk ook voor de laatste keer in zijn geheel aan het publiek getoond. Het ontstond in het begin van de 14e eeuw aan het Hof van de Napolitaanse koning Robert I van Anjou, die het wilde schenken aan Andreas van Hongarije, maar die werd in 1345 vermoord. Zijn wapenschild is bijgevolg overschilderd en vervangen door de kentekens van kanselier Nicolaus de Alifio, die het waarschijnlijk van koningin Johanna ontving.

Dat het boek de geschiedenis van de vorstenhuizen vertelt en rijkelijk versierd is, wordt in verschillende kronieken uit die tijd vermeld. Via de bisschop van Arras belande het manuscript op het einde van de 15e eeuw in het Leuvense Arrascollege. In de Vulgaatbijbel, die een eeuw later verschijnt, wordt er naar verwezen. Nadat het Grootseminarie van Mechelen het opnam in zijn collectie werd het in 1970 in depot gegeven aan de faculteit godgeleerdheid van de KU Leuven. Naast twee volbladminiaturen bevat de bijbel 160 kleine miniaturen en op elke pagina randversieringen. Meerdere Napolitaanse kunstenaars hebben er aan meegewerkt.

Begin

© LAYLA CUYPERS

True West

Stany Crets & Peter Van den Begin

DO · 14 OKT · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 21 OKT · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 23 OKT · 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Bergen vol bloemen

**MU
ZIEK**

De Vlaams-Indische pianist **Bidju Joyce**, die ook onder de naam van zijn Eeklose adoptievader

De Knock opereert, neemt ons voor dit concert mee naar de zomer van 1836. Schumann componeert dan zijn hartstochtelijke *Fantasie in C. Opus 17* geheel in de geest van Beethoven, die tien jaar voordien overleed. Hij maakt onder meer toespelingen op de liedcyclus *An die ferne Geliebte*, waarin vreugde, heimwee en passie worden uitvergroot. Volgens Liszt, die het werk in première bracht, behoort deze fantasie tot het mooiste wat er ooit voor het klavier is geschreven. Schumann verklaarde zelf dat de weg naar de kunst over hoge bergen leidt. 'Maar het zijn geen ijzige Alpen zoals in de wetenschap', noteerde hij in zijn dagboek. 'Het zijn integendeel Indische bergen, bezaaid met bloemen, verwachtingen en dromen.' Bidju Joyce beschouwt Schumanns muziek als pure poëzie met een artistiek gehalte, dat voor de leek bijna niet te doorgronden is. Naast de *Fantasie* brengt hij ook pianotranscripties van het symfonisch oeuvre van de componist. ■ LD

ZO · 17 OKT · 11.00

Een avond in de woonkamer van Robert Schumann

Bidju Joyce

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Qua stijl leunen ze aan bij Simone Martini en Giotto. Om verpulvering en verpoedering van de pigmenten en vervaging van de inkt te voorkomen werd de bijbel uit elkaar gehaald en met de nieuwste en vernuftigste restauratiemiddelen gerestaureerd. Vooraleer de losse bladen terug worden samengevoegd kan iedere opgefriste pagina apart worden geëxposeerd. ■ LD

TOT 5 DEC

Bijbel van Anjou

Leuven, Museum M, 016 27 29 29

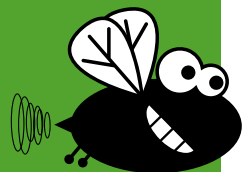
© MARION KAHANE

Het geluid van groenten

Groenten eten is gezond, en spelen met je eten mag niet. Spelen met je groenten is dus helemaal uit den boze, tenzij het mooie muziek is dat je ermee speelt. Theater Spiegel uit Antwerpen bewijst in deze voorstelling uitvoerig dat dat kan. Theater Spiegel maakt muziektheater en in *Lelegüm* doet het dat met een instrumentarium uit het groentekraam. Kinderen van 1 tot 3 jaar staan iets meer dan een half uur met grote ogen en gespitte oren te kijken en te luisteren hoe de groenteman eerst zijn wortels, aubergine, pompoen, knolselder en prei uitstalt, en ze daarna niet alleen als personages tot leven wekt maar er ook perfect werkende instrumenten van maakt. Zo blijkt een wortel zich ook uitstekend te voelen in zijn rol als fluit, en volstaan twee preien om tot het wonderlijke geluid van een viool te komen. Woorden zijn bij dit visueel en auditief spektakel dan ook overbodig. De directe zintuiglijke prikkels en associaties doen het bij de kleintjes nog altijd het best. Dankzij de muzikale coaching van **Adrian Lenski** brengt speler **Maarten Leo Reinhard** niet zomaar een groentesoep van geluidjes voort, maar zorgt hij voor een ritmisch en dynamisch spektakel. ■ MB

ZO · 3 OKT · 15.00

Lelegüm

Theater De Spiegel
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Wielrennen in Teirlinckhuis

Het recent heropende Herman Teirlinckmuseum in Beersel pakt uit met een tentoonstelling over *kunst en wielrennen*. Monumenten uit het Belgische wielrennen zijn vereeuwigd op foto, film, doek, in cartoons, literatuur en poëzie. Op de vernissage van 17 oktober verzorgt kunstcriticus, schrijver en schilder Pierro Robjee de inleiding, maar er zijn ook vedetten uit het wielrennen van de partij. Coördinator Chris Van Hemelrijck kon daarbij rekenen op de medewerking van de bekende advocaat Johnny Maeschalck die bevoorrechte contacten onderhoudt in het wielermilieue.

Het Herman Teirlinckmuseum ligt aan een kruispunt van fietsroutes, maar een link tussen het wielrennen en de veelzijdige auteur is er verder niet. Romanschrijver en toneel auteur Teirlinck woonde van 1936 tot 1967 in het huidige museumhuis. Na zijn dood kreeg het huis een nieuwe functie als museum en kunstgalerij met een mooie tuin. Het Herman Teirlinckmuseum laat de bezoeker aan de hand van foto's, handschriften en tal van documenten kennismaken met een voor-aanstaand auteur uit de Nederlandse taal en cultuur. ■ GH

TOT EIND NOVEMBER
**De tentoonstelling
kunst en wielrennen**

Herman Teirlinckmuseum in Beersel,
Uwenberg 14, 02 377 15 57

Ritme tot in de kleinste

MU
ZIEK

Stilzitten is onmogelijk bij de opzweepende klanken van de **Bracka Music Band**. Spontaan wieg je met je hele lijf mee. En daar moet je geen Congolees voor zijn zoals **Kewe Kakudji** of **Jagga Monga Kabongo**, die dit ensemble jaren geleden in een volksbuurt in Katanga hebben opgericht. Zij brengen een mix van Congolese ritmes, Zuid-Afrikaanse township-gospel en bezwerende blues. Voor volwaardige instrumenten hebben deze muzikanten geen geld, maar ook

met bescheiden klankmateriaal weten ze het publiek te bekoren. Om hun nummers in de vingers te krijgen, oefenen ze op het binnenplein van een ziekenhuis. Aan de reacties van de patiënten horen ze of een lied goed zit. Doorgaans worden ze aangemoedigd om op de ingeslagen weg verder te gaan. De dokters en het verplegend personeel zijn er immers van overtuigd dat het verdere repertoire een heilzame werking heeft voor de zieken. De Gentse cineaste Greet Habraken zocht hen zelfs op voor een

Het geheim van

MU
ZIEK

Vier Vlaamse hitmakers – Marc Vanhie, Kris Wauters, Sarah De Koster en Billie Kawende – laten tijdens akoestische vriendenconcerten in hun kaarten kijken. Waar halen zij de mosterd vandaan? Met welke ontboezemingen trekken ze de opnamestudio in? In *Over songs* gesproken krijg je het antwoord

Marc Vanhie lanceerde zowat dertig jaar geleden de recht-voor-de-raap gitaarrock in onze streken met zijn formaties Frenzy en The Bet. De intro van *Don't talk to the liar* werd niet aan de schrijftafel bedacht, maar ontstond toevallig tijdens het afstellen van een versterker. De tekst was bedoeld voor zijn jongere zus, die in de uitgaanswereld talloze aanzoeken kreeg. Hij wilde haar waarschuwen voor de mooipraters, die haar zo snel mogelijk wilden versieren. Voor de beloftevolle langspeler *Facing Fate* reisde Vanhie met producer Martin Lawrence naar de Strawberry Studio's in Engeland. De plaat had echter niet het verhoopte succes zodat hij songleverancier werd van Clouseau, Kommil Foo en Paul Michiels.

Kris Wauters, die de meeste liedjes van Clouseau heeft uitgeknoebeld, onthult dat hij er nauwlettend op toeziet dat de groep niet in routine verzandt. *Daar gaat ze*, *Wat een nacht* en *Nooit meer alleen* mogen dan wel een typische, gemeenschappelijke stijl hebben, toch zijn ze voldoende verschillend. Op de oorspronkelijke versie van *En dans*, dat een breuk met het verleden was, kwam er aanvankelijk veel kritiek van de groeps-

teen

videoreportage. En het klopt: de muziek van deze niet meer zo jonge musici klinkt even gezellig en aanstekelijk als die van hun Cubaanse leeftijdsgenoten van de Buena Vista Social Club. ■ LD

ZO · 3 OKT · 20.00

Congo 50

Bracka Music Band

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 6174

een hit

leden zodat het nummer bijna werd afgevoerd, maar Kris Wauters versnelde het tempo en het werd een monsterhit.

Sarah De Koster won 14 jaar geleden de Soundmixshow met een song van Alanis Morissette. Haar eerste Nederlandstalige single *Hey liefste*, die in 2008 in de rekken lag, was niet alleen een opsteker voor haar vriendje Pallieter Van Buggenhout, maar ook een stille groet aan haar nog ongeboorte dochtertje. Hoewel ze zich vooral toelegt op een Vlaams repertoire heeft ze ook de songs van de door haar bewonderde Amerikaanse blueszangeres Sheryl Crow ingestudeerd.

De 21-jarige **Billy Kawende** wordt door Marc Vanhie en Kris Wauters gecoacht. Zij stamt uit een muzikale Afrikaanse familie, die haar de passie voor jazz, gospel, R&B en soul bijbracht. Op het jongste Plazey festival zong ze covers van Stevie Wonder en Chakha Khan. De 15-koppige band, die haar deze zomer begeleidde, zal ze op deze concerten echter moeten missen. Niet getreurd, haar persoonlijke uitstraling is groot genoeg. ■ LUDO DOSOGNE

Over songs gesproken

Marc Vanhie, Kris Wauters e.a.

ZA · 2 OKT · 20.00

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 6174

VR · 22 OKT · 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

WO · 17 NOV · 20.30

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve,

02 381 14 51

DO · 25 NOV · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Klassieke festivalkoorts

MU
ZIEK

Mogelijkheden genoeg als je oor van klassieke klanken houdt. Het Festival van Vlaanderen komt naar de Rand met een sterk programma. Piano, strijkers, gitaar of stemmen, je kiest maar.

De Bulgaarse pianovirtuoze Plamena Mangova beet halverwege september de spits af van de concerttour die het Festival van Vlaanderen dit najaar in de Vlaamse Rand organiseert. Op 2 oktober in de Sint-Katharinakerk in Duisburg (Tervuren) en op 3 oktober in het Castelhof in Sint-Martens Bodegem (Dilbeek) treden de celliste **Marie Hallynck** en het strijkkwartet **Arsis4** op. De vier jonge violisten opereerden vroeger onder de naam Blindman Strings. Naast werk van Widman en Beethoven brengen ze het sublieme strijkkwintet Opus 163 van Schubert, dat de componist twee maanden voor zijn dood schreef. Door het contemplatieve karakter dook het als achtergrondmuziek op in films als *Nocturne Indien* (1989) en *Conspiracy* (2001) en in de detectiveserie *Inspector Morse*.

CC Het Bolwerk in Vilvoorde verwelkomt op 6 oktober het nagelnieuwe ensemble Liederkreis. Onder begeleiding van **Inge Spinnette** en **Jan Michiels** zingen sopraan **Hilde Coppé**, mezzo **Els Mondelaers**, tenor **Yves Saelens** en bariton **Jan Van der Crabben** liederen uit de twee Spaanse cyclussen die Robert Schumann in 1849 componeerde. Zij maakten indertijd zoveel indruk op Johannes Brahms dat hij er in zijn eigen oeuvre op voortborduurde.

Eric Robberecht en **Raphaella Smits** selecteerden voor hun concerten op 15 oktober in de Sint-Pieterskerk van Wezembeek Oppem, op 16 oktober in de Sint-Lambertuskerk in Nossegem en op 28 oktober in de Grimbergse abdijkerk voor muzikale pareltjes op viool en gitaar. Na de sonates van Paganini en Schubert vergasten ze ons op zwoele klanken van

Agustin Barrios uit Paraguay en op een tango van Astor Piazzola.

B-Five garandeert op 17 oktober in de Muze van Meise ook kijkplezier. Zij bespelen zowel minuscule als meterslange blokfluiten. Anonieme liederen worden afgewisseld met bruisende werkjes, waarmee Antoine Brumel en Ludwig Senfl een 16e eeuwse bankiersfamilie in Augsburg naar hun pijpen liet dansen.

Het **Trio Horta** prijkt op 26 oktober op de affiche in FelixArt in Drogenbos met miniatuurtjes voor viool, cello en piano van Schubert, Mendelssohn en Beethoven.

Het **Ensemble Kheops** speelt op 28 oktober in de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode de sonate voor cello en piano opus 69 en de trio's voor klavier, klarinet en cello opus 11 en 38 van Beethoven. ■ LUDO DOSOGNE

OKTOBER

Festival van Vlaanderen

Rand, verschillende locaties,

www.festivalvlaamsbrabant.be

Nieuwe kijk op James Ensor

EX
PO

Bij James Ensor (1860-1949) hebben de maskers geen verhullende maar een onthullende functie. De Oostendse kunstenaar typeert de anderen doorgaans als spotziek, nijdig, inhalig of pronkerig. Wat bezielde hem om de mens zo afschrikwekkend uit te beelden?

De tentoonstelling *Ensor ontmaskerd*, die ter gelegenheid van zijn 150e geboortedag in het ING Cultuurcentrum op het Koningsplein in Brussel wordt georganiseerd, belicht het ontstaansproces van zijn opmerkelijkste werken. Het merendeel is afkomstig uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen, maar er zijn ook enkele tientallen schilderijen en tekeningen van publieke en private bruikleengevers uit binnen- en buitenland.

'Het Amerikaanse publiek liep storm voor de Ensor-retrospectieve in het Museum of Modern Art in New York en was vooral gefascineerd door zijn veelzijdigheid', getuigt curator Herwig Todts. 'Gegaghebbende critici noemen hem een postmodernist avant-la-lettre. Vooraleer hij uitpakte met zijn maskers, skeletten en andere groteske figuren tekende en penseelde hij stilleven, portretten van de burgerij in pompeuze salons en genetaferelen. Van zijn *Boetprocessie in Veurne* tonen we de schetsbladen. Het uiteindelijke schilderij belandde in het Vaticaan. Een ander sleutelwerk uit die periode, *De oesteretster*, lijkt op een doek van de naturalistische schilder Alfred Stevens.'

In zijn zoektocht naar onderwerpen ploos de jonge Ensor, net als Vincent Van Gogh, tijdschriften uit.

Hij kopieerde de reproducties van Rembrandt, Frans Hals, Goya, Pieter Brueghel en Redon. Zo kreeg hij uiteenlopende vormen en stijlen onder de knie. 'De triomferende dood is zijn lievelingsthema', benadrukt Todts. 'Vaak wordt het macabere wezen omringd door andere monsters en gedrochten. In een brief aan André De Ridder vertelt Ensor hoe hij de fantastische verhalen van griezelauteur Edgar Allan Poe heeft verslonden. Zijn skeletten vliegen door de lucht, musiceren en maken ruzie om een gehangene.'

Van *De Intrede van Christus in Brussel* kunnen alleen voorstudies en verwante werken worden getoond omdat het eigenlijke schilderij door de huidige eigenaars niet wordt uitgeleend. Maar de gemaskeerde personages, die op *De intrige* figuren, lijken nog meedogenlozer dan de mensenmassa die hij er op heeft uitgebeeld. ■ LUDO DOSOGNE

7 OKT TOT 13 FEB Ensor ontmaskerd

Brussel, ING Cultuurcentrum, www.bozar.be

Dagelijks van 10 tot 18 uur en woensdag tot 21 uur. Omkaderende documentaire tentoonstelling *Ensor, componist en schrijver* in de wandelgangen van Bozar.

agenda

PO DIUM

Den Oorlog

Janine Bischops & Saartje Vandendriessche
VR · 15 OKT · 20.30
 Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 3179
DO · 21 OKT · 20.30
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
DO · 28 OKT · 20.00
 Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

VR · 15 OKT · 20.00

Moeder is een noodzakelijk kwaad
 't Spektakelhuys
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

22, 23 EN 24 OKT · 20.00

Hectors feest
 Cie mannetje blauw
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

VR · 29 OKT · 20.30

Zielsverwanten
 Peter De Graef,
 Dwama en Ensemble Leporello
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

KIDS

ZA · 2 OKT · 14.00
Jeugdhappening

Sint-Genesius-Rode,
 GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO · 3 OKT · 15.00
Lelegüm

Theater De Spiegel
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 9 OKT · 19.00
De lopende lijn

De Stilte
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

THEATER

De vis

Vernieuwd Gents Volkstoneel
DO · 7 OKT · 20.30
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
VR · 22 OKT · 20.15
 Aalst, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 8 OKT · 20.30

Wit

De Koe
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

9 EN 10 OKT · 20.00

Over macht

Tierlantijn
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

WO · 13 OKT · 20.30

Berckmans / Wittgenstein / Benjamin / Adorno

De Tijd
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

True West

Stany Crets & Peter Van den Begin
DO · 14 OKT · 20.30
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
DO · 21 OKT · 20.30
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
ZA · 23 OKT · 20.30
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

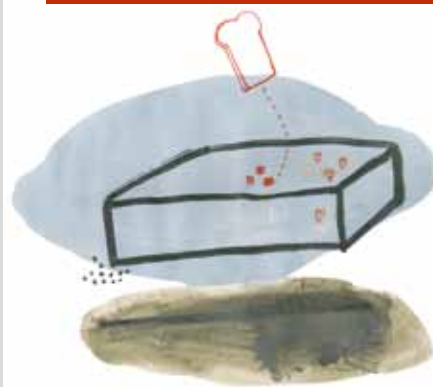
DO · 14 OKT · 20.30

In the Prime of their Lives

Het Zesde Bedrijf
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Brooddoos (23/10)

Doortocht (9/10)

Toy Story 3

jeugdfilm
ZO · 10 OKT · 15.00
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59
ZO · 31 OKT · 10.00
Wommel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Sunshine Barry en de Discowormen

jeugdfilm
WO · 13 OKT · 15.00
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00
ZO · 17 OKT · 10.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 16 OKT · 15.00 Kapitein Winokio is van de wereld

Kapitein Winokio en zijn mannen met baarden
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 17 OKT · 11.00 Kinderhoogdag

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 17 OKT · 14.00 Boeskriebels

Familiedag voor kleuters
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 23 OKT · 15.00 Brooddoos

Bronks
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 24 OKT · 11.00 Raam

De Kolonie MT
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZA · 30 OKT · 20.00 Mi Otro Yo

Compagnie Doble Mandoble
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 30 OKT · 19.00 Wat een papa lijden kan

Circus Hoetchachov
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 31 OKT · 11.00 Papa Haydn Vlegel Mozart

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 31 OKT · 15.00 Stand-up for kids

Piv Huvluv
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

HUMOR

1 EN 2 OKT · 20.30 Je zal alles worden

Wouter Deprez
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 2 OKT · 19.30 Komma

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

DO · 7 OKT · 20.30 Wat heeft u belet te komen?

Maaïke Cafmeyer & Nele Bauwens
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 9 OKT · 20.30 Doortocht

Adriaan Van den Hoof
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 10 OKT · 15.00 Broekvent

Wurre Wurre
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

VR · 15 OKT · 20.30 Iedereen paranormaal

Gili
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

VR · 22 OKT · 20.30 Hoe moet het nu verder?

Philippe Geubels
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

WO · 27 OKT · 20.30 Freddy gaat naar de bakker

Freddy De Vadder
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 27 OKT · 20.00 Doortocht

Adriaan Van Den Hoof
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

DANS

ZA · 2 OKT · 20.30 In Between

Vincenzo Carta &
Benjamin Vandewalle
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 15 OKT · 20.00 Wij

Hartbeats
Wommel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 15 OKT · 20.30 This door is too small (for a bear)

Grace Ellen Barkey
& Needcompany
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 29 OKT · 20.15 Staging Reality

Michael Lazic &
Hans Op De Beeck
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MU ZIEK

Over songs gesproken

Marc Vanhie, Kris Wauters e.a.
ZA · 2 OKT · 20.00
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 22 OKT · 20.00

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

WO · 17 NOV · 20.30

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

DO · 25 NOV · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 2 OKT · 20.30 Country ladies

Eva De Roovere, Tine Reymer,
Nathalie Delcroix e.a.
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 3 OKT · 20.00

Congo 50
Bracka Music Band
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 7 OKT · 14.00 Willy Claes Quartet & Astrid Nijgh

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO · 7 OKT · 20.30 Gedeelde adoraties 2

Blaute en Melaerts
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

This door is too small (15/10)

Bob Geldof (13/10)

Inferno (11/10 - 20/10)

Wim De Craene, 20 jaar later

Andrea Croonenberghs,
Della Bosiers, Mira e.a.

VR · 8 OKT · 20.00

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 14 OKT · 20.30

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 23 OKT · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 29 OKT · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 8 OKT · 20.30

Ragus the Show, an unique Irish experience

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 9 OKT · 20.30

We zijn hier nu toch

Yevgueni
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 9 OKT · 20.30

Songbook van mijn hart

Johan Verminnen
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 9 OKT · 20.30

Guy Swinnen

Tapijtconcert
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

9 EN 10 OKT · 20.30

Kommil Foo de Luxe met orquesta Tanguedia

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 10 OKT · 11.00

Paul's Big Band

Wommel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

WO · 13 OKT · 20.30

Bob Geldof

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 13 OKT · 20.30

Op drift!

Hautekiet & De Leeuw
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 15 OKT · 20.30

Songs from the Brill Building

Patrick Riguelle, John Terra & band
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Pieter Embrechts & The New Radio Kings

VR · 15 OKT · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 23 OKT · 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

The Devil's Fiddler

Robby Lakatos
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 28 OKT · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 16 OKT · 20.30

Songbook van mijn hart

Johan Verminnen
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 20 OKT · 20.30

Blindnote

Luisteren in het donker
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 27 OKT · 20.00

Ukelele in C

Mogen Doen vzw
Wommel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 29 OKT · 20.30

Transpiradansa!

met o.a. Vera Coomans, Tom Theuns,
Gabor Vörös
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 29 OKT · 20.30

Isbells

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 29 OKT · 20.30

De Mens in concert

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR · 29 OKT · 20.30

Alles gaat over

Willem Vermandere 70!
Beigem, kerk, 02 263 03 43

JAZZ

De Beren Gieren

Winnaars jong jazztalent 2009

WO · 6 OKT · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 21 OKT · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

KLASSIEK

ZO · 3 OKT · 11.00

Arsis4 en Marie Hallynck

Sint-Martens-Bodegem, Castelhof,
02 466 20 30

ZO · 3 OKT · 11.00

Simoens Trio

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 6 OKT · 20.30

Ensemble Liederkreis

begeleiding: Inge Spinette
en Jan Michiels
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Eric Robberecht & Raphaella Smits

Festival van Vlaanderen

VR · 15 OKT · 20.30

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DO · 28 OKT · 20.30

Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

ZO · 17 OKT · 11.00

Een avond in de woonkamer van Robert Schumann

Bidju Joyce
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 17 OKT · 15.00

Geld macht Musik

B-Five
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 24 OKT · 11.00

Eliane Rodrigues

virtuoos Chopin-recital
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 26 OKT · 20.30

Trio Horta

Festival van Vlaanderen
Drogenbos, FelixArt museum,
02 333 05 70

DO · 28 OKT · 20.30

Ensemble Kheops

Festival van Vlaanderen
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Inception

MA · 4 OKT · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

WO · 6 OKT · 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Agora

DI · 5 OKT · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 21 OKT · 14.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Cairo Time (12/10)

Alice in Wonderland (23/10)

Een verlangen naar abstractie (14/11)

Specialistenwandeling (3/10)

DI · 5 OKT · 20.30

The Illusionist

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 10 OKT · 20.00

Le Refuge

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Inferno

MA · 11 OKT · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 11 OKT · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

WO · 20 OKT · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI · 12 OKT · 20.30

Cairo Time

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 12 OKT · 20.30

Liberté

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 13 OKT · 20.30

La tête en friche

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 14 OKT · 20.30

Out of Africa

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Yo, tambien

ZO · 17 OKT · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 25 OKT · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

DI · 26 OKT · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Mammuth

MA · 18 OKT · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 95

ZO · 24 OKT · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 26 OKT · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 27 OKT · 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI · 19 OKT · 20.30

Kortfilms de luxe!

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 19 OKT · 20.30

De helaasheid der dingen

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 21 OKT · 15.00 EN 20.00

Robin Hood

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA · 23 OKT · 19.30

Alice in Wonderland

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 29 OKT · 20.00

Mr. Nobody

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 31 OKT · 20.00

Shrek forever after

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

EX
PO

TOT 7 OKT

Palestina in dialoog

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

7 OKT TOT 13 FEB

Ensor ontmaskerd

Brussel, ING Cultuurcentrum,
www.bozar.be

8 TOT 10 OKT

Groepstentoonstelling: mode

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

TOT 10 OKT

Made in Flanders

Belgische cinema in beeld
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

TOT 21 OKT

The Good, the Bad & the Ugly

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 24 OKT

Koffers vol natuur

Fototentoonstelling van Tom Linster
Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 70

TOT 31 OKT

In de schaduw van het Congomuseum Tervuren 1910

Tervuren, Hof van Melijn, 02 769 20 81

TOT 14 NOV

Een verlangen naar abstractie

Drogenbos, FeliXart museum,
02 377 29 15

TOT 5 DEC

Bijbel van Anjou

Leuven, Museum M, 016 27 29 29

VOR
MING

WO · 13 OKT · 20.00

Reizen in het spoor van Leopold II

Kris Clerckx, reisjournalist
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VA
RIA

ZA · 2 OKT · 18.30

25 jaar Den Blank

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 3 OKT · 14.30

Specialistenwandeling: paddestoelen

Huizingen, provinciedomein,
02 380 17 52

4 TOT 17 OKT

In geuren en kleuren

Week van het Bos
Verschillende locaties,
www.weekvanhetbos.be

ZO · 17 OKT

(ge)Zin in Zoniën

Week van het Bos: slotapothecose
Verschillende locaties,
www.gezinsbond.be

ZO · 31 OKT · 18.00

Halloween: de griezel- romantiek van Grimm

Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

Kwartslag

Met Kwartslag 10-11 kies je uit een selectie van de KVS (Brussel), het Kaaitheater (Brussel), CC Strombeek en CC Westrand vier voorstellingen voor het totaalbedrag van 30 euro.
www.cultuurnet.be/node/372

Rechtzetting:

septembernummer, pg. 12:
webadres voor borstvoedingswikel
Boobs-'n-Burps is
www.boobs-n-burps.be

Halloween: de griezel-romantiek van Grimm (31/10)

© VIONA IELEGEMS

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UiTdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UiTdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UiTdatabank.be

‘Wij zijn twee zotte dozen’

Maaïke Cafmeyer en Nele Bauwens samen op de planken

Met een grabbelton vol ideeën gingen Maaïke Cafmeyer en Nele Bauwens aan de slag. Bijgestaan door regisseur Stef De Paepe kwam uit alle brainstormsessies, schrijfaanvallen, leeswoedes en kortstondige paniekaanvallen het wervelende, humoristische en muzikale *Wat heeft u belet te komen?* te voorschijn.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Op een dag zaten Nele Bauwens en Maaïke Cafmeyer samen te wachten in een reclamebureau. ‘Half gekscherend hebben we ons toen voorgenomen om samen een voorstelling te maken’, zegt Maaïke. Wat later surfte Nele op YouTube voorbij enkele sketches van de beroemde comédiennes Julie Andrews en Carol Burnett. ‘Ik vond onmiddellijk dat de rol van Carol iets voor Maaïke was’, vertelt ze. Zo ging de bal aan het rollen. Andrews en Burnett treden al sinds de jaren 60 geregeld samen op. Maaïke Cafmeyer:

‘Hun sketches en liedjes putten zowel uit de realiteit als uit totaal van de pot gerukte nonsens. Die combinatie vonden we leuk, dus die hebben we van hen gepikt.’

Sfeer

Van de uren en uren Andrews- en Burnett-sketches die de actrices bekeken hebben, heeft uiteindelijk eentje hun eigen voorstelling gehaald. ‘Wat we vooral uit hun shows hebben bewaard, is de sfeer, het onderlinge contact tussen de twee, de vriendschap en de afhankelijkheid van elkaar op het podium. Je

ziet in elke show hoe blij ze zijn om samen in de schijnwerpers te staan, maar dat belet hen niet om elkaar al snel een hak te zetten. Die mechanismen hebben we goed bestudeerd’, legt Stef De Paepe uit. ‘En de humor, natuurlijk. Twee vrouwen die samen humor brengen, is niet zo vanzelfsprekend. Comedy is en blijft vooral een mannenzaak. Andrews en Burnett vullen elkaar prachtig aan: de verijnde Britse tegenover de felle Amerikaanse aanpak. Tussen Nele en Maaïke bestaat een vergelijkbaar verschil.’

Normaal?!

Als je een eigen voorstelling wil maken, sta je met zo’n uitgangspunt al meteen een stap verder. ‘Zo’n werkproces duurt lang’, zegt Nele Bauwens. ‘We zijn begonnen grasduinen in materiaal dat we zelf goed vinden, zijn beginnen te schrijven ... en uiteindelijk krijg je een mengmoes van de meest uiteenlopende dingen waaruit je dan je voorstelling moet puren.’

‘De fase waarin je nog niet moet denken, maar alleen sprokkelt en allerlei ingevingen opstapelt, vind ik de leukste’, zegt Maaïke Cafmeyer. ‘Maar opeens sta je dan voor die enorme berg en vrees je dat het nooit zal lukken. Ik heb momenten van ultieme paniek beleefd, maar gek genoeg heb ik er wel altijd op vertrouwd dat alles op zijn poten zou vallen.’

Een boek dat een belangrijke rol heeft gekregen in de uiteindelijke tekst is *Gek van liefde*, waarin seksuoloog Wilfried Van Craen de grenzen aftast tussen gezonde en obsessieve liefde. ‘Wat ik er vooral uit heb onthouden, is dat we het woord *normaal* uit het woordenboek mogen schrappen. Een zogenaamd normaal mens is nog altijd zo zot als een achterdeur. Ik vond het prettig om vast te stellen dat het bij mij nog zo erg niet is’, lacht Maaïke Cafmeyer. Nele Bauwens: ‘Ik zou het fijn vinden als de voorstelling mensen aanzet om na te gaan hoe het met henzelf gesteld is. Herkennen ze zich in wat wij zingen en vertellen?’ ‘Of denken ze alleen maar: Ik wist niet dat er zulke rare mensen bestonden!’, voegt Maaïke Cafmeyer eraan toe.

De makers blijven liefst wat vaag over de precieze uitwerking, omdat ze niet te veel willen verklappen. Maar gekke liefde in de vorm van sketches en liedjes, bakken humor met hier en daar een schurend randje zullen in elk geval de basisingrediënten zijn. ‘Vrouwen zetten humor op een heel andere manier in dan mannen’, zegt Maaïke Cafmeyer. ‘We willen minder imponeren. Wat natuurlijk niet wegneemt...’ Nele: ‘Dat we twee zotte dozen zijn.’ Stef: ‘Met ballen, zou ik durven zeggen.’

DO · 7 OKT · 20.30

Wat heeft u belet te komen?

Maaïke Cafmeyer & Nele Bauwens
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Ontdek de geuren en kleuren van het bos

Het bos ontdekken kun je zowat elke dag. Tijdens de Week van het Bos kun je dat in geuren en kleuren doen, want allerhande activiteiten zetten je aan om het bos eens anders te bekijken.

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

Dit jaar is het Internationale Jaar van de Biodiversiteit en precies omdat steeds meer planten en dieren in de verdrinking komen, willen de organisatoren van de Week van het Bos het belang van de biodiversiteit beklemtonen. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) en de Gezinsbond slaan de handen in mekaar om de rijkdom van het bos aan zoveel mogelijk mensen te tonen. Op het grote slotevenement op 17 oktober worden in en rond het Zoniënwood niet minder dan 8000 bezoekers verwacht.

'We willen zo veel mogelijk acties rond de Week van het Bos opzetten. Hoe meer acties, hoe meer aandacht voor het thema. Niet alleen het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen, maar ook tal van lokale verenigingen, scholen, openbare besturen en particulieren nemen deel aan de campagneweek. Momenteel staan er al meer dan tweehonderd acties op het programma', zegt Marlies Vanlerberghe van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen.

Zintuigen aanscherpen

'De Week van het Bos wordt in volle herfstperiode georganiseerd omdat de bossen en natuurgebieden dan het kleurrijkst zijn. Traditioneel gaan de scholen met de lokale boswachter op bosuitstap. Dat wordt overal lokaal georganiseerd. Op die manier zullen er over heel Vlaanderen duizenden leerlingen het bos beter leren kennen.'

'In de Vlaamse Rand kunnen scholen in Halle bijvoorbeeld deelnemen aan een uitgewerkt wandelprogramma per leeftijdsgroep. Zo gaan kinderen uit het tweede leerjaar op *zintuigenpad*. Door te kijken, te ruiken, te voelen, te luisteren en te proeven leren ze het bos in al zijn facetten ontdekken. Oudere leerlingen kunnen in Halle terecht voor het programma *paddenstoelen op Sporen* (4e leerjaar), het *bomenpad* (5e leerjaar), de *kaart- en kompaszoektocht* (6e leerjaar). Van 10 tot 24 oktober kun je ook een bezoek brengen aan

de tentoonstelling *Het beestenbos* in het Bosmuseum van het Hallerbos of deelnemen aan de boswandeling *Vruchten en zaden* op 26 september of aan de boswandeling door de vier valleien van het Hallerbos op 10 oktober', zegt Marlies Vanlerberghe.

'Ook in de Druivenstreek is er een uitgebreid programma', vult Geoffrey Heyrbaut van gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik aan. 'De Bosuil en het Bosmuseum Jan van Ruusbroec in Groenendaal staan van 11 tot 22 oktober volledig in het teken van het bos. Tijdens een interactieve wandeling nemen de gidsen van Natuurgroepering Zoniënwood de kinderen mee op pad. Ze krijgen meer uitleg over de bijna vergeten haas, zeldzame vogels, vreemdsoortige plantjes of de vos. Er worden ook ateliers en tentoonstellingen georganiseerd.'

(Ge)zin in Zoniën

'De grote apotheose van de Week van het Bos wordt dit jaar op zondag 17 oktober in het Zoniënwood opgezet met medewerking van de Gezinsbond. Het wordt een bijzonder *bosfeest* voor het hele gezin met aandacht voor bos en natuur, cultuur en avontuur, sport en spel, beeld en klank, geuren en kleuren, wandelingen, speurtochten, circusvoorstellingen tussen de bomen, theater- en muziekoptredens, een wetenschapsshow van Technopolis. Voor al dit leuks kun je in het Zoniënwood terecht via Jezus-Eik, Groenendaal, Tervuren en het Rood Klooster in Oudergem. Vanuit die vier locaties vertrekken ook de wandelingen. Je kunt voor een doorsteek door het bos kiezen of gewoon voor een kortere luswandeling. Er zijn fietsroutes, speelzones voor kinderen en extra animatie', besluit Geoffrey Heyrbaut.

i In geuren en kleuren - 32e Week van het Bos van 10 tot 17 oktober.

Bijzonder bosfeest op 17 oktober in het Zoniënwood. www.gezinsbond.be/zininzonien of www.weekvanhetbos.be

DE Die Düfte und Farben des Waldes entdecken

2010 ist das Internationale Jahr der Artenvielfalt, und gerade weil immer mehr Tiere und Pflanzen in Bedrängnis geraten, wollen die Organisatoren der Woche des Waldes die Bedeutung der Artenvielfalt hervorheben. Örtliche Vereine, Schulen, öffentliche Verwaltungen und Privatleute können auch selbst allerlei Aktivitäten organisieren, um den Wald besser kennen zu lernen. Im *Vlaamse Rand* gibt es ein reichhaltiges Programm, im Rahmen dessen Schulkinder den Wald (wieder)entdecken können. Der große Höhepunkt ist ein besonderes Waldfest für die ganze Familie im Zoniënwood am 17. Oktober.

Waar de paarden re

Op dit ogenblik loopt het milieueffectenonderzoek over de omvorming van de gewezen paardenrenbaan van Sterrebeek in een golfterrein van 18 holes, horecazaken, een manège, nieuwe en bestaande woongelegenheden en serviceflats. Wij gingen eens kijken hoe het op het terrein gesteld is. TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

De studie onderzoekt de gevolgen van de nieuw geplande infrastructuur voor mens en natuur en kan de voorliggende plannen nog bijsturen. Toch zal het golfterrein er zo goed als zeker komen. Waarschijnlijk beginnen de werken in 2011, anders zal het voor 2012 zijn. Dat geeft ons nog enig respijt om onze stapschoenen aan te trekken en ter plaatse poolshoogte te nemen. Jammer genoeg is de hippodroom zelf niet te bekijken vanwege hermetisch afgesloten, maar alleen al de ruimtelijke situering is zo indrukwekkend dat je dit gebied toch eens gezien moet hebben. Vergeet niet dat dit in een niet eens zo ver verleden de grootste renbaan van Europa was!

Holleweg

We vertrekken aan de hoofdingang van de voormalige renbaan, aan de grote parking op het einde van de Hippodroomlaan. Met

je gezicht naar het complex neem je links de Fernand du Roy de Blicquy laan. De asfaltweg gaat over in een halfverharde veldweg die je volgt tot de T-splitsing waar je links de wijde wereld intrekt. Aan het volgende kruispunt ligt het laagste punt van de wandeling: 70 meter boven de zeespiegel. Volg rechts de zacht heuvelende betonnen ruilverkavelingsbaan die je door een holle weg brengt, opgevuld met slee- en meidoorn, wilg, zomereik, vlier en hazelaar. De vruchtpluisjes van de bosrank kun je in deze tijd van het jaar niet missen. De slingerplant wijst, samen met geel walstro en rapunzelklokje, op de aanwezigheid van kalk in de bodem.

Op het volgende kruispunt neem je rechts het halfverharde baantje dat geleidelijk overgaat in een veldweg. Links liggen twee ruïnes die ooit mooie huizen moesten geweest zijn. Het pad wordt na de volgende splitsing, waar je rechtdoor het Meester Crapswandelpad volgt, een diepe holle weg.

Hier vallen vooral de knappe hazelaars op die je naar het volgende kruispunt begeleiden. Daar neem je rechts de asfaltbaan, die je nog steeds in de holle weg houdt. Het mooie hazelaarfestijn duurt nog even voort. Iets verderop zie je rechts nog wat solitaire olmen, waarvan er eentje aan de olmenziekte lijdt en dus afsterft. Heel waarschijnlijk zullen de andere volgen, want de ziekte is uiterst besmettelijk.

Witloofwortels

Stap verder tot de eerste huizen en de Museumlaan. Onderweg ben je wat veldbaantjes gepasseerd, maar die liggen er meestal te modderig bij om ze goed te kunnen bewandelen. Vlak voor het eerste huis op je rechterkant sla je rechtsaf in een nogal brede, grazige veldweg. Hier bevindt je je op het hoogste punt van de wandeling: 92,5 meter boven de zeespiegel. Op het einde daarvan kom je plomp in de velden terecht, waar je

Landschap in beweging

Hoe zag het Pajottenland er honderd jaar geleden uit? Door oude landschapsbeelden in kaart te brengen, reconstrueerde het Centrum voor Agrarische Geschiedenis, samen met het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën het verleden van het Pajottenland.

De reizende tentoonstelling *Landschap in beweging* toont aan de hand van oude prenten en foto's van dorpsgezichten, kapelletjes, boerderijen, molens, grenspalen, bomenrijen, haagkanten, ... de soms ingrijpende veranderingen die het Pajottenland de voorbije decennia heeft ondergaan. Ze geeft ook een treffend beeld van de interactie van de mens met zijn omgeving. Tegelijk wil ze de bezoeker aansporen om al wandelend het landschap van vandaag te gaan ontdekken en dat te vergelijken met het landschap van vroeger. Er mag dan veel veranderd zijn, het Pajottenland blijft een van de mooiste en meest typische streken van ons land.

De tentoonstelling, die kadert in het Europese Leader-project *Groetjes uit het Pajottenland*, startte op de Open Monumentendag in september en is in de komende maanden te zien op diverse plaatsen in het Pajottenland, o.m. in Roosdaal, Lennik, Herne, Gooik, Gaasbeek, Galmaarden, Pepingen en Herfelingen. Preciese data zijn te vinden op www.groetjes-uitthetpajottenland.be. Op de website zijn ook heel wat oude foto's en prenten van Pajotse gemeenten te vinden. Alle foto's zijn binnenkort ook te bekijken op de erfgoedbank *Het Virtuele Land* (www.hetvirtueleland.be) en de beeldbank *Erfgoedplus* (www.erfgoedplus.be).

Landschapsherstel

Parallel met de tentoonstelling werkt het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën aan landschapsherstel rond hoeves en simulaties van het Pajottenland anno 2050. Geïnspireerd door de historische beelden wordt de ruime omgeving van oude boerderijen

door het Regionaal Landschap ingekleed met kleine landschapselementen zoals hagen, houtkanten, hoogstamboomgaarden en poelen. Ook werkt het Regionaal Landschap samen met heel wat nieuwe eigenaars van historische hoeves die geen intenties hebben om de landbouwactiviteiten van die hoeves uit te oefenen, maar die wel hun steentje willen bijdragen aan het behoud van het streek-eigen karakter en het waardevolle landschap.

In de loop van oktober organiseert het regionaal Landschap een cursus *Landschapslezen in de Zennevallei* waarin de historische evolutie van het landschap wordt belicht en je vanuit verschillende invalshoeken leert kijken naar het landschap.

Daarnaast heeft het Regionaal Landschap een aantal fietslussen uitgewerkt langs 21 *paradijsplekjes van het Pajottenland*: verrassende natuurgebieden, rustplaatsen en uitzichten. Er zijn fietslussen van 50 km en 75 km. De fietsknooppunten staan onderweg aangeduid op groenwitte borden. Ook werd een nieuw wandelnetwerk uitgetekend langs meer dan 300 kilometer trage wegen, met knooppunten in Gooik, Lennik, Pepingen, Roosdaal en Sint-Pieters-Leeuw. De nieuwe wandelkaart met tips en info over het landschap, de natuur en het rijke erfgoed van het Pajottenland is vanaf nu te koop via www.toerismevlaamsbrabant.be.

TEKST Paul Geert ■ FOTO Luc Bohez

www.rlzzz.be

nden

links neemt tot je de weg weer beter ziet en blijft rechtdoor gaan tot de T-splitsing helemaal op het einde. Onderweg zie je hier en daar nog een chicoreiplant groeien. Dat is niet de wilde plant, maar een overblijfsel van de vele witloofakkers van weleer. Als een witloofwortel op het veld blijft liggen, schiet hij opnieuw uit en produceert hij mooie, blauwe bloemen en zaad.

Volg rechts zodat je richting manège gaat. Achter de gebouwen van Horse Paradise volg je aan de T-splitsing rechts. Tussen de paarden, pony's en een houtkant van witte abelen bereik je de geasfalteerde weg die je rechts neemt en uitkomt bij de parking waar je vertrokken bent. Je hebt er ongeveer vijf kilometer opzitten in het meest landelijke gebied tussen Zaventem, Tervuren en Wezembeek-Oppeem. Op dit ogenblik ligt alles er nogal verlaten bij, maar als de golfactiviteit goed van de grond komt, belooft het hier veel drukker te worden.

Zet je tan

Een brug slaan tussen volwassen cursisten Nederlands en het plaatselijke, Nederlandstalige verenigingsleven. Dat is de opzet van *Bijt in je vrije tijd*, een nieuw project dat het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' dit schooljaar lanceren.

TEKST Klaartje Van Rompaey ■ FOTO Filip Claessens

EN Sink your teeth into Dutch

Creating a link between adult students of Dutch and local Dutch-speaking clubs and societies: that is the aim of *Bijt in je vrije tijd* (Bite in your leisure time), a brand-new scheme being launched by the Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant (House of the Dutch Language / Flemish Brabant) and 'de Rand' during the coming academic year. 'We asked various associations to make one of their activities purposely accessible to other students, so as to be able to offer them an interesting experience in the Dutch language', says Karen Stals, a member of 'de Rand' team of staff. Seven different activities are being organised in Asse and Meise and two in Wemmel between 13 November and 6 April. 'Dutch-language associations are playing a key role. We offer them ideas about how to offer those speaking another language the opportunity to build upon their knowledge of Dutch', says Machteld Hauben, from the Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant.

natuurlijk

Niet voor drinkers

De grote, kale inktzwam komt algemeen voor op dood hout dat al enkele jaren op de grond ligt. Het is wat we noemen een *saprofiet* omdat hij op dood materiaal leeft. Hoe merkwaardig het ook mag klinken, je zult ze vruchteloos zoeken op dode takken of stammen die de bodem niet raken. Ze groeien meestal met vele tegelijk, vaak in bundels,

wat wil zeggen dat verschillende stelen ontspringen uit één punt. Zoals de naam al doet vermoeden, is de hoed kaal en het best herkenbaar in jonge toestand. Aanvankelijk zijn de sporen en lamellen grijs; naarmate ze rijper worden krijgen ze hun typische, zwarte inktkleur. Als deze zwammen met vele tegelijk bijeengroeien, is de inktbrij redelijk indrukwekkend en zitten ze veelal vol met allerlei vliegen en mugjes die op de aasgeur afkomen. De vloeibare inktsporen blijven aan hun poten plakken zodat ze makkelijk verspreid raken en elders kunnen kiemen om een nieuwe populatie op de been te brengen. Veel mensen geloven niet dat de inkt

van deze zwammen vroeger gebruikt werd om met een ganzenveer te schrijven, maar het klopt wel degelijk. Als je zo'n veer in de gekookte inktsporen dopt, zijn ze een prima schrijfmiddel.

Oude groeiplaatsen blijven meestal verschillende jaren bestaan tot het hout zodanig is verteerd dat er geen voedingsstoffen meer overblijven. Geleidelijk vermindert het aantal inktzwammen tot ze uiteindelijk volledig verdwijnen. De paddenstoel zelf houdt het niet zo lang uit. Vanaf het prille begin tot het bittere einde gaan er hooguit drie weken overheen, meestal minder. En op dezelfde groeiplaats verschijnen ze meestal slechts een keer per

den in het Nederlands

Dit najaar starten we met een pilootproject in Asse, Meise en Wemmel', vertelt Karen Stals, stafmedewerker van vzw 'de Rand'. 'In deze drie randgemeenten willen we de cursisten Nederlands uit het volwassenenonderwijs in contact brengen met de lokale Nederlandstalige verenigingen. We hebben de verenigingen gevraagd om een van hun activiteiten expliciet open te stellen voor die anderstalige cursisten. Op die manier kunnen we hen een leuke ervaring in het Nederlands aanbieden.'

Toegankelijkheid

'In dit project hebben we veel aandacht voor de toegankelijkheid van de activiteiten', vult Machteld Hauben, stafmedewerker van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant aan. 'De Nederlandstalige verenigingen spelen daarin een cruciale rol. Wij geven hen een korte vorming met tips over hoe zij anderstaligen de kans kunnen geven om hun Nederlands verder te ontwikkelen. We gaan bijvoorbeeld na of hun folders, affiches en nieuwsbrieven duidelijk genoeg zijn voor mensen die het Nederlands nog niet helemaal machtig zijn. Daarnaast spitsen we ons toe op de mondelinge communicatie. Het is goed dat de verenigingen even stilstaan bij hun eigen taalgebruik.'

Anderstaligen leren algemeen Nederlands. Het is dan ook begrijpelijk dat ze afhaken wanneer ze in een omgeving komen waar veel dialect gesproken wordt. En dan is er nog de bijna onbewuste, maar nefaste reflex

van veel Vlamingen om over te schakelen op een andere taal zodra ze merken dat hun gesprekspartner moeite heeft met het Nederlands. 'De meeste mensen doen dat met de beste bedoelingen, maar het is beter dat ze gewoon Nederlands blijven praten en zoeken naar alternatieve formuleringen', benadrukt Karen Stals.

Dicht bij huis

Karen en Machteld hebben de mosterd in Brussel gehaald. 'Het Huis van het Nederlands in Brussel is vier jaar geleden gestart met het project *Bij in Brussel*. Wij hebben hun concept overgenomen en vertaald naar de situatie in de Vlaamse Rand.' In Asse en Meise staan er tussen 13 november en 6 april zeven uiteenlopende activiteiten op het programma; in Wemmel twee. 'We bieden zowel creatieve, sportieve, culturele als natuurgebonden activiteiten aan. Het zijn stuk voor stuk activiteiten waaraan de cursisten actief kunnen deelnemen. We hebben ze gebundeld in een overzichtelijk boekje. Bij elke activiteit hebben we vermeld welk taalniveau er vereist is. Het is logisch dat een dansinitiatie een minder hoog taalniveau vereist dan bijvoorbeeld een rondleiding op een tentoonstelling.'

Drempel slopen

'Cursisten hoeven zichzelf niet lukraak in te schrijven voor de activiteiten, de leerkrachten zullen dat wat sturen en hen aanmoedigen. Zij voelen immers het best aan welke activiteiten het meest geschikt zijn voor hun cursisten. Daarom wordt het project in

de lessen geïntegreerd. De leerkrachten leggen hun cursisten bijvoorbeeld uit hoe ze het boekje kunnen gebruiken, hoe ze te weten komen waar een bepaalde activiteit plaats vindt en welk taalniveau vereist is. Tijdens de lessen zullen ze ook ruimte laten om over vrijetijdsbesteding in het algemeen te praten. De ervaringen van de cursisten met de activiteiten komen uiteraard ook aan bod.'

Het project is pas echt geslaagd als het de drempel tot het Nederlandstalige verenigingsleven sloop voor de anderstalige cursisten. 'We horen van cursisten vaak dat ze hun Nederlands meer willen oefenen in het dagelijkse leven. Op straat schakelen mensen soms te snel over op een andere taal. We hopen dat de cursisten via dit project de smaak te pakken krijgen en vervolgens op eigen initiatief deelnemen aan het lokale verenigingsleven. Als je ingeschakeld wordt in het verenigingsleven, leer je immers veel sneller een taal, besef je dikwijls dat je al veel kent. Een taal leren wordt dan bovendien geassocieerd met iets ludieks, iets plezants.'

Het Centrum Voor Volwassenonderwijs Meise-Jette, het Centrum voor Basiseducatie en het CVO Taalleergangen werken mee aan *Bij in je vrije tijd*. Voor sommige activiteiten worden ook de CVO's van Ternat en Merchtem uitgenodigd.

i **Meer informatie?**
asse@bijtinevrijetijd.be,
meise@bijtinevrijetijd.be of
wemmel@bijtinevrijetijd.be

jaar. Als je ze nu mist, moet je dus tot volgend jaar wachten. De familie van de inktzwammen heeft vele telgen. De meest herkenbare is de geschubde inktzwam, die ook in deze tijd van het jaar overal inktsporen produceert. Van de inktzwammen is geweten dat je ze kunt eten als ze jong zijn. Maar je mag ze nooit met alcohol nuttigen, want het bestanddeel coprinus is een stof die de afbraak van alcohol blokkeert. Als je die inneemt, krijg je een soort alcoholvergiftiging die je een rode huid bezorgt, je in ademnood brengt of je bloeddruk doet stijgen. Afblijven lijkt mij de beste oplossing om problemen te vermijden. Of nuchter blijven natuurlijk.

Paddenstoelen benoemen, is geen makkelijke klus. Meestal is het het werk van specialisten, die er dikwijls hun microscoop moeten bijhalen. Mee op ontdekking gaan met kenners is een bijzondere belevenis. Als je eens zo'n specialistenwandeling wil meemaken, kan dat op zondag 3 oktober om 14.30 uur aan de ingang van het Provinciedomein van Huizingen (H. Torleylaan 100). De organisatie is in handen van Natuurpunt Beersel. Inlichtingen: piet.onnockx@telenet.be, 02 380 1752. Let op: dit is geen gewone kost voor een leek, maar zo maak je dat ook eens mee.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Hoe **Verbrande Brug** van aanzicht

Als studente kunstwetenschappen en archeologie een scriptie maken over een fabriek is niet vanzelfsprekend, maar Florence Van Driel (27) had daar een goede reden voor. Zij verloor haar hart aan de wijk Verbrande Brug. Een wijk die door de komst van een cokesfabriek voor goed een andere aanblik kreeg.

TEKST Wim Troch ■ FOTO Filip Claessens

Het Grimbergse gehucht Verbrande Brug is geen wijk zoals een andere. Woningen lijken er omsingeld door grote fabriekslodsen en -installaties. De hele dag is het er een komen en gaan van auto's en vrachtwagens. De brug over het kanaal Brussel-Schelde moet meerdere keren per dag omhoog, wat vaak tot lange files leidt. Toch heeft de wijk een bijzonder karakter, een zekere charme. Florence Van Driel maakte drie jaar geleden een meesterproef over de fabriek die de wijk in de jaren twintig van vorige eeuw voorgoed veranderde: de cokesfabriek *Les Cockerries du Brabant*. 'Les Cockerries du Brabant werd opgericht in 1927', vertelt Florence. 'In de fabriek werd steenkool verhit tot cokes. Vooral het gas dat daarbij vrijkwam, was waardevol. Tot 1969 was de fabriek eigenlijk een *gasfabriek*, daarna waren enkel de cokes nog van belang. In 1974 sloot de fabriek definitief de deuren en werden de gebouwen gesloopt.'

Buurman

De fabriek gaf Florence voldoende inspiratie voor haar meesterproef. 'In 2007 ben ik van Grimbergen naar Eppegem verhuisd, op de grens met de wijk Verbrande Brug', kadert Florence haar interesse. 'Ik woon in een oud arbeidershuisje in een rij van vier dezelfde huisjes en ik vroeg me af waarom die hier stonden. Mijn toenmalige buurman, die diep in de tachtig was, vertelde dat een landbouwer die in de jaren twintig had laten bouwen voor de arbeiders van de nieuwe cokesfabriek.' Dat was voor Florence de aanzet om op onderzoek te gaan. 'Ik wilde graag de arbeidershuisvesting van Les Cockerries du Brabant bestuderen, maar helaas bestaat daar te weinig archiefmateriaal over. Vandaar dat ik in mijn scriptie de impact van de cokesfabriek op het landschap heb onderzocht.'

Verbrand kasteel

Die impact van de cokesfabriek valt niet te onderschatten. De komst van de fabriek betekende een hele omwenteling voor de wijk. 'Je kunt het je nu moeilijk voorstellen, maar de Verbrande Brug was vroeger een heel landelijke wijk', weet Florence. 'De landbouw speelde een belangrijke rol. Op de plaats waar de cokesfabriek werd opgericht, stond er een kasteel. Dat brandde in 1914 af. Daardoor kwam er een groot stuk grond vrij, interessant gelegen voor de industrie. In 1926 kocht het Engelse ICGA (Imperial Continental Gas Association) het terrein om er een cokesfabriek te bouwen. Probleem: er waren niet voldoende arbeiders voorhanden. Ze werden van overal

veranderde

gelokt, vooral vanuit Antwerpen en Brussel, waar al cokesfabrieken in bedrijf waren. De fabriek liet vijftig huizen bouwen in de Gaston Devoswijk. Daarnaast waren er ook woningen voor de ploegbazen en de ingenieurs.'

Vuile was

In 1930 telde de fabriek ongeveer 150 arbeiders en 36 bedienden, een paar jaar voor de sluiting waren er 370 werknemers. De fabriek mag dan wel een van de belangrijkste in de wijk geweest zijn, ze was niet de eerste aan de Verbrande Brug. 'Op het grondgebied van Vilvoorde was er al sinds 1890 de Duchéfabriek. De cokesfabriek was dan wel niet de eerste fabriek in de buurt, toch protesteerden de omwonenden tegen de komst ervan. Ik heb een petitie teruggevonden uit 1927. Landbouwers waren bang voor schade aan hun vee, huismoeders zagen hun witte was grauw worden. Dat laatste was in ieder geval een terechte vrees; de fabriek zorgde voor ontzettend veel roet in de lucht. Vooral na 1969, toen de fabriek door Sidmar werd overgenomen en een echte cokesfabriek werd.'

In 1974 was het definitief afgelopen met de cokesfabriek. Net zoals de komst van de fabriek een grote impact had op de wijk, liet ook de sluiting haar sporen na. 'De wijk is een beetje doodgebloed', weet Florence. 'Vandaag leven er ongeveer 1700 mensen in de wijk. Vroeger waren er buurtwinkels en café'tjes, maar die zijn verdwenen. De buurt is wat verloederd. Heel wat mensen trekken weg en NV Zeekanaal koopt alle vrijgekomen huizen op. Ik weet niet wat hun plannen zijn, maar ik hoop echt dat de wijk terug tot leven komt.'

FR Comment le Verbrande Brug a changé d'aspect

L'usine de cokes *Les Cockerries du Brabant* a radicalement changé l'aspect du quartier Verbrande Brug à Grimbergen depuis 1927. Florence Van Driel décrit dans son mémoire comment cela s'est produit. 'Dans le passé, Verbrande Brug était un quartier essentiellement rural qui vivait de l'agriculture. L'arrivée de l'usine de cokes a attiré des ouvriers venant de partout et des maisons ont été construites à leur intention. Ce qui a entraîné des protestations de la population locale. Elle craignait que cela ait des effets sur le bétail ou se plaignait de la pollution. En 1974, l'usine de cokes a définitivement cessé ses activités. La venue de l'usine avait eu un impact important sur le quartier, de même sa fermeture a aussi laissé des traces. 'Le quartier s'est un peu vidé de sa substance. J'espère qu'il reprendra vie', déclare Florence Van Driel.

Oude geuze voor oude heren

Het is zuur en heeft een sterke mosterdgeur, maar toch heeft dit drankje heel wat liefhebbers. Tijd dus om eens uit te zoeken wat **oude geuze** zo speciaal maakt.

Geuze of gueuze wordt niet gebrouwen, het wordt gestoken. Geuze is een mengsel van jonge en oude lambieken. Dit mengsel hergist op fles, op constante temperatuur. Blijkbaar werd het goedje uitgevonden door een Brusselse lambiekbrouwerij die lege champagneflessen opkocht en met lambiek vulde om ze aan particulieren te verkopen. De brouwer ontdekte dat de lambiek in de fles klaarder werd en meer schuimde. Vanaf dan kende de geuze een toenemend succes.

Champagne

Het mengsel voor Geuze Boon bestaat voor 100 % uit in Lembeek gebrouwen bier. Ongeveer 90 % van het mengsel bestaat uit malse lambiek van ten minste twee seizoenen (ongeveer 18 maand oud), 5 % uit karaktervol bier van 3 jaar oud en 5 % uit heel jonge lambiek. Een echte geuze wordt enkel geschonken uit champagneflessen, omdat deze flessen kunnen weerstaan aan de hoge druk die door de gisting ontstaat. Een groot verschil met andere bieren is de bewaring en de consumptie. Terwijl de meeste bieren gekoeld worden tot 5 à 6 graden, wordt geuze best bewaard en gedronken op keldertemperatuur. Hierdoor komen er meer aroma's vrij dan wanneer de fles gekoeld is. In goede omstandigheden kun je een fles zelfs meer dan twintig jaar bewaren.

Geuze is een van de populairste Belgische biertypes. Koning Albert I was een van de bekendste liefhebbers. In 1901 liet de Brusselse burgemeester De Mot het ooit serveren

op een receptie in het stadhuis. Zo kwam de geuze aan zijn bijnaam champagne van Brussel. Over de echte benaming van geuze bestaan veel theorieën. Volgens de ene is het een politiek getinte naam, volgens de ander is het genoemd naar een heldendrankje of een Brusselse straat. Wij houden het op Brusselse champagne, dat klinkt goed.

Extra pit

Tegenwoordig wordt deze champagne ook vaak in de keuken gebruikt. Een van de meest bekende gerechten met geuze is konijn met pruimen, een echte topper in het Pajottenland. John Stevens, zaakvoerder en chefkok van de Neu Pruim in Beersel, beaamt dit. 'Geuze geeft een gerecht extra pit. Ik gebruik het niet alleen in mijn konijn met pruimen, maar ook in mijn stoofvlees, of als apero suggestie ½ geuze en ½ champagne. Het geuze bier is trouwens ook een perfecte geleider voor oesters.'

Bij warm weer en op het einde van de service durft John wel eens een geuze te ontkurken. Die deelt hij dan met zijn vrouw Danja Guldentops. Op de vraag of dit niet eerder een drankje voor oude heren is, hoeft John niet lang na te denken. 'In ons restaurant komen 80 % mannen tegenover 20 % vrouwen. De vrouwen kiezen eerder een zoete tegenhanger zoals kriel. Geuze is dus zeker een mannen-drankje, maar oud zou ik niet durven zeggen.'

TEKST Sandra Szondi • FOTO Filip Claessens

i Onze medewerker Sandra Szondi gaat in de rubriek *kwestie van smaak*, samen met een aantal chefkoks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken.

Chefkok John Stevens van restaurant *De Neu Pruim* in Beersel serveert verschillende gerechten met geuze. www.deneupruim.be, vraaghaataandechef@deneupruim.be

Kleine verhalen, straffe verhalen

Met dat motto gaat fotograaf **David Legrève** (32) elke dag opnieuw op pad, op zoek naar pure tafereel uit het dagelijkse leven van gewone mensen. Geen BV's, grootse gebeurtenissen of harde oorlogsbeelden. Liever toont David plaatselijke verhalen over groot en klein verdriet, uitbundige vreugde, onrechtvaardige verschillen en eenvoudige samenhang. Steeds herkenbaar, maar altijd uniek. In beeldverhaal gaat David Legrève een jaar lang op zoek naar passie, liefde en warmte in de Vlaamse Rand. Geniet gerust mee.

www.davidlegreve.com

Beest in bedwang

Een reeks Vlaamse zangers op het podium, kinderanimatie en een clown, en als afsluiter elke avond een stevig feest. De affiche van de 22e editie van *Festen ten Blote* in Huizingen verzekerde de nodige ambiance.

Tussen al dat feestgedruis zat Christine Vandeveldt eenzaam op haar draaiende rodeostier. Haar schijnbaar eenvoudige uitdaging: 100 uur op dat beest blijven zitten. Haar doel: geld inzamelen voor de mucovereniging en aantonen dat ook een vrouw best wat aankan. De pijn in haar benen ving Christine op met steunkousen, haar rug en achterwerk werden gespaard dankzij een eenvoudige motorband. Het nodige krachtvoer en de vele aanmoedigingen deden de rest. De vrouw slaagde moe maar voldaan in haar bijzondere missie.

Christine was niet aan haar proefstuk toe. In 2002 speelde ze het klaar om tijdens Feesten ten Blote exact 100 uur in een draaiende frigo te zitten. De organisatoren van het evenement gaan alvast op zoek naar een nieuwe recordpoging voor 2011.

DAVID LEGREVE

Een vleugje junglepragmatiek

Het is altijd lente in de ogen van Lusmila Ortega Ramos. Uit het leven dat zich aandient, haalt zij dankbaar het geluk. De Boliviaanse was tandartsassistente en juweelontwerpster, vandaag is ze politie-inspecteur in Asse, zamelt ze geld in voor arme Boliviaanse kinderen en amuseert ze zich met dansen. 'Ik ben in de jungle opgegroeid. Daar kies je geen job, maar grijp je een kans.'

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Lusmila (38) leidt met haar vrienden Chris, Linda en Frank de vzw Hutawi. De vereniging zamelt geld in voor een opvangcentrum in de Boliviaanse hoofdstad La Paz, waar arme kinderen van 5 tot 12 jaar terecht kunnen voor een aanvullende opvoeding, sport en spel en medische zorg. 'Voor 50 euro per maand kunnen we een kind uit de nood helpen. We zoeken mensen die dat bedrag maandelijks kunnen vrijmaken. Ze worden dan peter of meter van een kind', legt Lusmila uit. Hutawi heeft momenteel een tiental peters en meters. Lusmila en haar vrienden willen een goed doel dienen, maar vooral ook pret beleven, samen met anderen. 'Wij organiseren hier in het Welzijnshuis in Zellik gratis latino danslessen en al wie wil, mag zijn benen komen strekken. Sinds kort zijn we met capoeira begonnen. We willen leven in de brouwerij, we

willen dat de mensen uit de buurt zich hier goed voelen.' Hutawi toont zich in de wijk en tekent met swingende optredens present op zowat alle lokale feesten.

Lichtvoetig

Dansen zit Lusmila in de aderen, het zindert door in haar vurig temperament. Op haar dertiende vervoegde ze een professionele folkloristische dansgroep. In België hernam ze haar passie bij Mezcla (*mengelmoes*), een dansvereniging van tweedegeratie migranten uit alle landen van de wereld die elkaar hun oorspronkelijke dansen aanleren.

Op haar zeventiende verhuisde Lusmila met haar vader uit Bolivia. Tot haar negen bracht ze in de jungle door, in een gemeenschap van een twintigtal families. Ze kon er gelukkig schoolgaan, maar moest het doen met het beperkte studieaanbod. Haar vader

MOOISTE HERINNERING IN BOLIVIË

Kinderjaren in de jungle.

DAN MOET JE IN BOLIVIË ZIJN

Carnaval van Oruro.

DE GEWELDIGSTE BOLIVIANEN

Muziekgroep Kjarkas.

was verpleger en moest met rudimentaire middelen zijn plan trekken, tot amputaties zonder verdoving toe. Zijn jonge dochter was op haar dertiende al tandartsassistente in La Paz, want dat bood haar een leven aan. 'In Bolivia kies je geen job of droom, maar je grijpt een kans', zegt Lusmila daarover. Die uitspraak is haar motto geworden. Lusmila maakt pragmatische keuzes en vindt geluk in wat zich aandient. Ze gaat licht door het leven. In België wilde ze tandartsassistente worden, maar dat bleek met haar taalachterstand niet realistisch, dus ging ze voor een diploma PR en volgde ze een tijdlang sociaal-maatschappelijk werk.

Solidair

De inspanningen die Lusmila voor Hutawi over heeft, verklaart ze vanuit haar jeugd: 'In de Boliviaanse jungle lieten de families op elkaars kroost. Eén moeder heeft er vele *petekinderen*. Er heerst ook een grote solidariteit. Anders dan spullen te kopen - er is geen munteenheid - ruilen de bewoners dieren en bananenplanten met elkaar.'

Bolivië kent een woelige geschiedenis van dictaturen en terreur, waar ook de familie Ortega Ramos niet aan ontsnapte. 'Ik herinner me dat ik als kind op handen en voeten over een plein moest kruipen om een regen van kogels te ontwijken', getuigt Lusmila. 'In het begin was het een heerlijk gevoel om hier in België in alle vrijheid op de tram te kunnen zitten zonder dat iemand je bespiedt of nagaat of je wel de juiste politieke kleur of afkomst hebt. Pas later ben ik dat gevoel van gerust gelaten te worden als onverschilligheid gaan ervaren.' Sinds 2001 werkt ze als politie-inspecteur in Asse. 'Voor mij was het logisch om bij de politie te gaan. Door mijn verleden heb ik een sterke neiging om recht te doen geschieden.'

DE Ein Quentchen Dschungelpragmatik

Die Bolivianerin Lusmila Ortega Ramos ist Polizeiinspektorin in Asse, sie sammelt Geld für arme bolivianische Kinder und amüsiert sich mit Tanzen. Lusmila trifft pragmatische Entscheidungen und findet das Glück in dem, was sich bietet. Sie geht mit Leichtigkeit durchs Leben. Das hat mit ihrer Vergangenheit zu tun. 'Ich bin im Dschungel aufgewachsen. Dort wählt man keinen Beruf, sondern ergreift eine Chance, wenn sie sich bietet. 'In Zellik organisiert sie kostenlose Tanzkurse. 'Wir wollen Leben in der Brauerei, wir wollen, dass die Menschen aus der Nachbarschaft sich hier gut fühlen. 'Dass sie letztlich bei der Polizei arbeitet, findet sie logisch. 'Durch meine Vergangenheit habe ich eine starke Neigung, um Recht zuteil werden zu lassen.'